

GRAAD

3

ONDERWYSGIDS

Platinum

Afrikaans Huistaal

Henriëtte Louw • Marietjie van den Heever

Maskew Miller Learning
Freedomweg 10, Milnerton, Kaapstad, 7441

© Maskew Miller Learning (Pty) Ltd 2025

Alle regte voorbehou. Geen gedeelte van hierdie boek mag gereproduseer word, in 'n inligtingstelsel bewaar word, of versend word in enige vorm of op enige manier, hetsy elektronies, meganies, deur fotokopiëring, klankopnames, of andersins, sonder vooraf skriftelike toestemming van die kopiereghouer nie.

Om aansoek te doen vir toestemming om 'n gedeelte van hierdie publikasie te reproduseer of aan te pas, kontak die Kopieregspan by 021 532 6000 of per e-pos by rightsgranting@mml.co.za. Kopieregskending kan gerapporteer word deur 'n e-pos aan copyright@mml.co.za te stuur.

Eerste uitgawe 2025

ISBN: 9781775251649
ePDF-ISBN: 9781775251611

Uitgewer: Ruchelle Lombard
Redakteur: Hennely Nel
Redigering: Marietjie van den Heever
Omslagontwerp: MML Visual Design en Wouter Reinders
Boekontwerp: MML Visual Design
Illustrasies: MML
Setwerk deur: Marius du Plessis
Gedruk deur:

Inhoudsopgawe

Afdeling A: Beste onderwyser	v
Afdeling B: Onderwysriglyne Kwartaal 1	1
Week 1: Hier is ek!	4
Week 2: Hier is ek!	10
Week 3: Gevoelens	16
Week 4: Gevoelens	22
Week 5: Regte en verantwoordelikhede by die huis	28
Week 6: Regte en verantwoordelikhede by die huis	33
Week 7: Hou my liggaam veilig	39
Week 8: Hou my liggaam veilig	45
Week 9: Ruimte	50
Week 10: Ruimte	55
Graad 3 Kwartaal 1 Werkvle	60
Formele Assessering	65
Afdeling C: Onderwysriglyne Kwartaal 2	67
Week 1: Red die planeet	70
Week 2: Red die planeet	75
Week 3: Land en lug	81
Week 4: Land en lug	86
Week 5: Publieke veiligheid	92
Week 6: Publieke veiligheid	98
Week 7: So leef ons	103
Week 8: So leef ons	109
Week 9: Gesonde eetgewoontes	115
Week 10: Gesonde eetgewoontes	121
Graad 3 Kwartaal 2 Werkvle	126
Formele Assessering	131
Afdeling D: Onderwysriglyne Kwartaal 3	133
Week 1: Toe en n	137
Week 2: Toe en nou	142
Week 3: Tradisies en Kultuur	148
Week 4: Tradisies en Kultuur	154
Week 5: Kommunikasie	159
Week 6: Kommunikasie	165
Week 7: Internet	170
Week 8: Internet	175
Week 9: Kuns en kodering	180
Week 10: Kuns en kodering	186
Graad 3 Kwartaal 3 Werkvle	191
Formele Assessering	198

Afdeling E: Onderwysriglyne Kwartaal 4	200
Week 1: Diere wat ons help	204
Week 2: Diere wat ons help	209
Week 3: Drome en doelwitte	214
Week 4: Drome en doelwitte	219
Week 5: Entrepreneurskap	224
Week 6: Entrepreneurskap	229
Week 7: Finansiële geletterdheid	235
Week 8: Finansiële geletterdheid	240
Week 9: Regte en verantwoordelikhede by die huis	245
Week 10: Regte en verantwoordelikhede by die huis	250
Graad 3 Kwartaal 4 Werkvelle	255
Formele Assessering	259
Rubriek	261
Waarnemingskontrolelys vir Disleksie	263

EXTRACT PAGES

- Ondersteuning vir leerders met spesiale behoeftes of leerhindernisse: Die gids bevat voorstelle vir leerders wat vinnig vorder en verryking benodig. Daar is ook 'n verskeidenheid voorstelle vir leerders wat meer tyd en ondersteuning benodig, ingesluit.

Hierdie gids moedig voortgesette nadenke en groei aan in 'n samewerkende leeromgewing waar onderwysers voortdurend hul opvoedkundige vaardighede slyp en leerderprestasie positief beïnvloed. Ons nooi jou uit om deur hierdie gids te werk en die insigte en hulpbronne te benut om jou onderrig en doeltreffendheid te verbeter en transformerende leerervarings in jou klaskamer te skep. Kom ons werk saam om ons jong leerders te bemagtig om akademie en op elke ander gebied te presteer.

Diversiteit, Bemagtiging en Inklusiwiteit

In hierdie afdeling wil ons graag hê jy moet oor jou eie klaskamer dink. Stel jou voor dat die leerders voor jou sit, elkeen met hul eie storie, ervarings en uitdagings. Onthou nou 'n tyd toe een van jou leerders aanskynlik sukkel met 'n moeilike konsep of iets buite die skool wat hul leer beïnvloed het. Wat het jy op daardie oomblik gedoen? Hoe het jy uitgereik, hulle gewaardeer laat voel en hulle deur die moeilike situasie gelei?

Jou klaskamer is gevul met diversiteit en verskillende behoeftes, nie net in agtergrond nie, maar ook in leerbehoefte en -vermoëns. Ons land staan steeds diep ongelykheid in die gesig, of dit nou in terme van ras, rasgebaseerd of sosiaal is; hierdie uitdagings is dikwels ooglopend in jou klaskamer. Tog is dit een van die sterkte van die klaskamer, waar verandering plaasvind. As 'n onderwyser speel jy 'n lewensbelangrike rol om te verseker dat elke kind suksesvol die graad voltooi, ongeag waar hulle vandaan kom of watter hindernisse hulle in die gesig staan.

Die KABV sentreer rondom inklusiwiteit en diversiteit. Die fokus is nie net op die onderrig van die kurrikulum nie, maar ook op die erkenning van die unieke potensiaal in elke leerder en hoe om elkeen se behoeftes te akkommodeer in hul leerreis. Ons verstaan dit is 'n uitdagende taak. Die uitdagings in baie skole is 'n werklikheid en die onus is op jou om dit so goed as moontlik te bestuur.

Ons leer- en onderrighulpbronne is ontwerp om jou hiermee te ondersteun. Dit weerspieël die plaaslike konteks en wys leerders 'n wêreld wat hulle in die storie, tekste en assesserings sal herken. Hierdie materiaal neem die ervarings en vermoëns in jou klaskamer in ag. Dit gee jou die gereedskap om elke kind te bereik.

Met hierdie hulpbronne, onderrig jy met 'n oënskynlike inhoud nie. Jy bereik elke kind op sy/haar vlak en help hulle om struikelblokke te oorkom. Soekende verstaan jy 'n beter toekoms vir elke kind, vir jou gemeenskap en vir Suid-Afrika.

Tipes diversiteit

In hierdie reeks fokus ons op verskeie diversiteitskategorieë, elkeen noukeurig gekies om 'n breë en inklusiewe voorstelling van verskillende identiteite, perspektiewe en ervarings te verseker.

Tabel 1: Tipes diversiteit

Diversiteitskategorie	Definisie	Dekking in die boek
1. Kulturele en Etniese diversiteit	Dit verwys na die verteenwoordiging van verskillende kulturele en etniese agtergronde, wat verseker dat leerders aan verskillende perspektiewe en tradisies blootgestel word.	Ons het karakters, skrywers en historiese figure van diverse kulturele agtergronde ingesluit. Verhale en voorbeelde sluit 'n reeks tradisies, gebruike en tale in. Dit help leerders om kulturele rykdom te waardeer en ontmoedig stereotipes deur gebalanseerde uitsigte op historiese en hedendaagse kwessies aan te bied.

<p>2. Geslagsdiversiteit</p>	<p>Geslagsdiversiteit verwys na die verteenwoordiging van alle geslagte en sluit besprekings oor geslagsrolle en niebinêre identiteite in.</p>	<p>Jy sal gelyke voorstelling van alle geslagte in die teks, illustrasies en voorbeelde sien. Ons het niebinêre karakters ingesluit, met aktiwiteite wat tradisionele geslagsrolle uitdaag. Seuns en meisies word in uiteenlopende beroepsrigtings, van hulp in die kombuis tot wetenskap en kuns, getoon om geslagsgelykheid bevorder.</p>
<p>3. Sosio- ekonomiese Diversiteit</p>	<p>Dit behels die verteenwoordiging van mense van verskillende ekonomiese agtergronde en die bespreking van kwessies van ekonomiese ongelykheid.</p>	<p>Ons vertoon karakters uit 'n verskeidenheid sosio-ekonomiese kontekste, wat uitdagings soos toegang tot onderwys en gesondheidsorg en hulpbronne beklemtoon. Dit help leerders voor in lewensgetroue situasies en besprekings wat verskillende ekonomiese omstandighede weerspieël, om sodoende die inhoud vir alle leerders herkenbaar te maak.</p>
<p>4. Taaldiversiteit</p>	<p>Taaldiversiteit beteken om verskeie tale in te sluit asook om die verskillende dialekte wat in gemeenskappe gepraat word, te respekteer.</p>	<p>Jy sal inhoud sien wat verskeie tale aan die spreek en leerders aanmoedig om verskeie dialekte te respekteer. Ons het ook voorbeelde ingesluit wat die belangrikheid van vertaling en interpretasie beklemtoon, wat leerders voorberei om meer inklusief in hulle kommunikasie te wees. Gebruik transtaling en kode-wisseling om die ryke veeltaligheid en taaldiversiteit in ons land te omarm.</p>
<p>5. Gestremdheid en Toeganklikheid</p>	<p>Dit fokus op die verteenwoordiging van mense met gestremdhede en die aanspreking van verstandnisse tot toeganklikheid.</p>	<p>Karakters met gestremdhede is ingesluit, wat hul verteenwoordiging in stories en aktiwiteite verseker. Ons bespreek ook kwessies van toeganklikheid, hetsy fisies, tegnologies of maatskaplik, en gebruik inklusiewe taal. Dit skep 'n omgewing van aanvaarding en erkenning vir alle leerders en moedig empatie en begrip aan.</p>
<p>6. Seksuele oriëntering LGBTQIA+-insluiting</p>	<p>LGBTQIA+ staan vir Lesbiërs, Gay, Biseksueel, Transgender, Queer of Vraend, en ander. Die "+" verteenwoordig insluiting van ander seksuele oriënterings, geslagsidentiteite en uitdrukkings buite dié wat eksplisiet gelys is, soos niebinêre, panseksuele, aseksuele, en geslagsfluïde individue. Hierdie term word gebruik om 'n breë spektrum van seksuele en geslagsidentiteite in te sluit, wat aanvaarding en insluiting vir almal bevorder.</p>	<p>LGBTQIA+ familie-strukture word in die boeke verteenwoordig, wat 'n diverse perspektief bied. Ons het voorbeelde en scenario's ingesluit wat LGBTQIA+ kwessies en regte verken, sowel as besprekings oor teendiskriminasie, wat leerders help om diversiteit in seksuele oriëntering te verstaan en te respekteer.</p>

7. Godsdienstige en Spirituele Diversiteit	Dit behels die verteenwoordiging van 'n verskeidenheid godsdienstige oortuigings en die bevordering van respek vir verskillende spirituele praktyke.	Ons boeke stel leerders bekend aan verskillende gelowe en spirituele praktyke. Ons moedig ook gesprekke aan om respek en begrip oor verskillende geloofstelsels te bevorder. Sekulêre perspektiewe is ook ingesluit, wat verseker dat alle geloofstelsels respekvol en regverdig verteenwoordig word.
8. Ouderdomsdiversiteit	Dit behels die insluiting van mense van verskillende ouderdomsgroepe en die bespreking van kwessies wat met ouderdom verband hou.	In die boeke vind jy karakters vanaf babas tot bejaardes. Ons belig die belangrikheid van intergenerasie-verhoudings en bespreek ouderdomsverwante ondervindinge, affrede en vooroordeel of diskriminering gebaseer op 'n persoon se ouderdom. Dit help leerders om te begrip van elke ouderdomsgroep en die insluiting te verstaan.
9. Geografiese diversiteit	Verteenwoordig mense en kwessies uit verskeie streke en omgewings, beide plaaslik en internasionaal.	Die boeke sluit inhoud in van verskillende streke oor die wereld. Dit spreek globale kwessies in plaaslike kontekste aan wat relevant is vir die leerders. Ons het ook voorsiening van stedelike en landelike omgewings gebalanseer, om die unieke uitdagings en voordele van elke omgewing te beklemtoon.
10. Kognitiewe- en leerdiversiteit	Dit verwys na die verskillende leerstyle, vermoëns en kognitiewe verskille, soos neurodiversiteit.	Ons erken kognitiewe- en leerdiversiteit deur verskillende onderrigmetodes in te sluit. Die metodes maak voorsiening vir verskillende leerstyle. Aktiwiteite akkommodeer 'n verskeidenheid leerbehoefte en bevorder sodoende 'n inklusiewe leeromgewing. Daarby het ons pre-assesserings ingevoeg wat jy kan oorweeg.

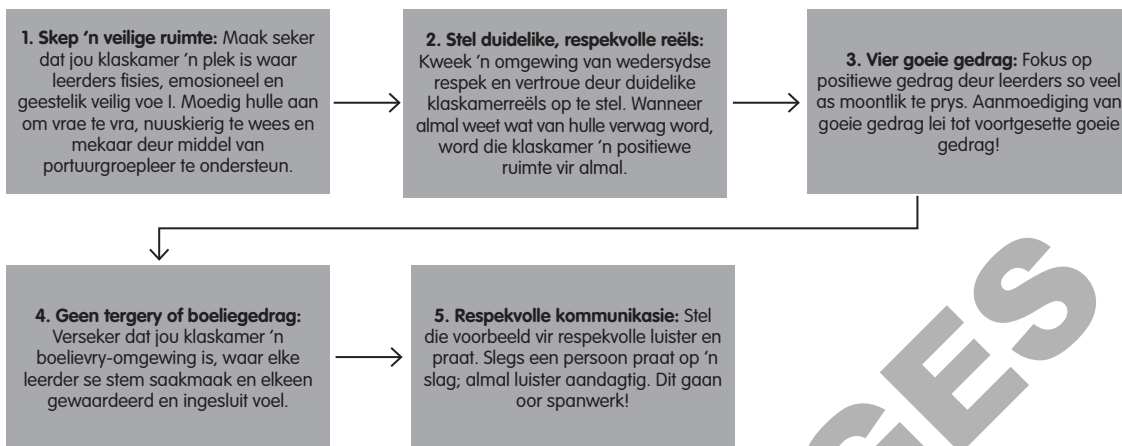
Die skep van 'n inklusiewe en diverse klaskamer

Hierdie onderwysersgids is ontwikkel met inklusiwiteit, diversiteit en bemagtiging in gedagte. Dit verskaf hulpbronne wat jou ondersteun in die skep van inklusiewe leeromgewings en -stelsels om die 10 sleutelkategorieë van diversiteit in Tabel 1 hierbo te dek.

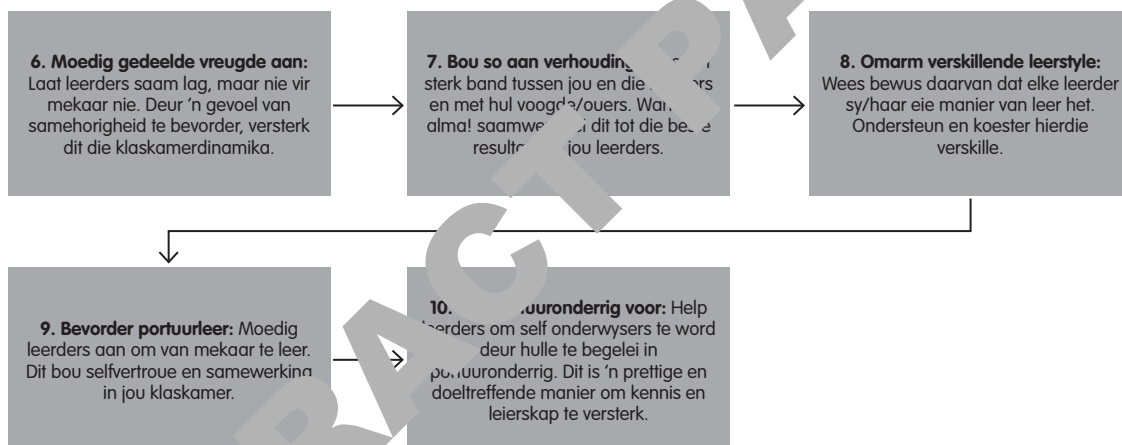
Diversiteit in die klaskamer

As onderwyser is jou rol om te verseker dat jou klaskamer 'n ruimte is waar leer, lag en respek alles bymekaarkom! Hier is 10 strategieë wat jy kan gebruik om dinge prettig, veilig en positief vir jou leerders te hou:

Strategieë 1-5: Bou 'n positiewe en inklusiewe klaskameromgewing

Strategieë 6-10: Bevordering van samewerking en die viering van diversiteit in die klaskamer

Vier elke leerder se diversiteit

Dit is belangrik om leerders hulself en hul diverse ervarings in die klaskamer weerspieël sien. Dit beteken om diversiteit in fisiese voorkoms, tale, identiteite, kulture, godsdiens, geslag, seksuele oriëntasie (insluitend LGBTQIA+), ouderdom en kognitiewe vermoëns te herken. Ons boeke toon karakters uit verskillende agtergronde om hierdie uiteenlopende wêreld te beeld. Ons kies illustrasies, kunswerke en inhoud sorgvuldig om die verskillende mense, omgewings en realiteite van Suid-Afrika te verteenwoordig.

Ons moedig jou aan om dieselfde in jou klaskamer te doen. Gebruik storievertelling om uiteenlopende agtergronde uit te lig, beelde van landelike en stedelike omgewings te wys, en te praat oor mense met verskillende fisiese vermoëns, kognitiewe vermoëns en identiteite, insluitend LGBTQIA+. Bespreek verskillende gelowe, ouderdomme en geslagsdiversiteit en verken die verskillende ekonomiese situasies waaruit jou leerders mag kom. Gebruik die diverse huistale wat moontlik in jou klas kan voorkom om transtaling aan te moedig. Identifiseer woorde wat in Afrikaans, Engels en ander inheemse tale dieselfde lyk en klink.

Moedig leerders aan om in verskillende tale te groet. Wissel tussen die variëteite van Afrikaans (Nama-, Kaaps-, Standaardafrikaans). Vra anderstalige leerders om hulle benamings vir sleutelwoorde onder bespreking, bv. lewensredders, met die klas te deel.

Laat leerders toe om in groepbesprekings hulself in hul eie taal uit te druk en idees uit te ruil. Leer meer oor ons verbintnisse met ander lande en mense regoor Afrika en die wêreld. Sodoende help jy elke leerder om gesien, gewaardeer en deel van die groter globale gemeenskap te voel.

Wees bedag op vooroordeel en voorreg

Me. Adams het 'n les oor kulture en tradisies aangebied. Haar leerders kom uit verskillende agtergronde en was opgewonde om te sien hoe die bespreking sou verloop. Aan die begin van die les het sy die leerders gevra om 'n tradisie of oortuiging van hul eie families met die klas te deel.

Lebo, 'n selfversekerde meisie, het eerste gepraat en haar gesin se Christelike Kerstradisie bespreek. Terskeie ander leerders het gevolg en soortgelyke vakansies bespreek. Maar toe dit Amina se beurt was, het sy gehuiwer. Amina is Moslem, en sy het haar ervaring van die viering van Eid gedeel. Byna dadelik het 'n paar leerders vir mekaar begin fluister, en een leerder, onbewus van die impak van sy woorde, het gemompel: "nie 'n regte vakansie nie."

Mev. Adams het vinnig die spanning in die kamer aanvoel. Sy het 'n belangrike reuse gehad om te maak. Om die opmerking te ignoreer, kon beteken dat vooroordeel wortel skiet, maar as sy die eenheid gebruik om dit aan te spreek, kon die leerders 'n waardevolle les leer.

Me. Adams het die bespreking onderbreek en die klas gevra om na te dink: "Wat beteken dit as ons iemand se oortuigings of tradisies verwerp? Hoe sou jy voel as die rol omgeruil word, en as daar na jou spesiale dag verwys word as 'nie werklik nie'? Die klaskamer het stil geword toe die leerders oor hul opmerkings begin dink het.

Sy het verduidelik hoe belangrik dit is om verskillende oortuigings te verstaan en te respekteer, deur Amina se ervaring as 'n onderrig-oomblik te gebruik. Me. Adams het nie die leerders uitgeskel of verneder nie, maar het hulle eerder gelei deur 'n bespreking oor hoekom dit belangrik is om alle kulture te eerbiedig, selfs wanneer hulle onbekend aan jou is. Die klas het besin oor hoe vooroordele se goed en nuut, hul sienings van ander kan vorm, dikwels sonder dat hulle dit besef.

Lesse uit me. Adams se klas

Vooroordele en aannames is onbedoeld

Selfs sonder onbedoelde woorde of hande, kan leerders opmerkings maak wat onbedoelde vooroordele veroorsaak. Dit is belangrik om te verpoos en te oortuigings te spreek met sorg en bewusheid.

Elke stem is belangrik

Me. Adams het verseker dat Amina se stem en ervaring deur die hele klas gehoor, erken en in ag geneem is. Deur 'n inklusiewe gesprek te fasiliteer, het sy beklemtoon dat elkeen se agtergrond respek verdien.

Moedig selfrefleksie aan

In plaas daarvan om 'n preek al te steek, het me. Adams haar leerders genooi om te dink oor hoe hulle sou voel as hulle in Amina se skoene was. Dit het die leerders gehelp om die belangrikheid van empatie en bewustheid in hul optrede te verstaan.

Skep 'n ruimte vir dialoog

Wanneer vooroordeel of diskriminasie gebeur, is dit nie genoeg om die spreker stil te maak nie. Gebruik hierdie tipe aanmerkings as 'n gesprekspunt. Help leerders om te verstaan hoekom sekere woorde of daade aanstoot kan gee of iemand se gevoelens kan seermaak. Dit gee hulle die gereedskap om soortgelyke houdings of optredes in die toekoms aan te spreek.

Leer deur uitdaging

Ongemak kan 'n kragtige leermeester wees. Me. Adams het 'n moeilike oomblik gebruik om haar leerders aan te moedig om hul aannames te bevraagteken en te wys dat die klaskamer ook 'n plek is vir persoonlike groei en net vir die versameling van kennis nie.

Bevorder nuuskierigheid en openheid

Moedig leerders aan om vrae te vra om meer oor tradisies wat anders as hul eie is, te leer. Dit besorder 'n kultuur van nuuskierigheid, aanvaarding en begrip. Dit help om hindernisse te oorkom en respek vir mekaar se verskille te kweek.

Dink aan stelsels

Stelsels bestaan uit verskillende dele wat saamwerk om iets te bereik. In jou klaskamer kan 'n stelsel byvoorbeeld wees hoe leerders reëls volg, hoe hulle by jou leer, of hoe hulle speel en met mekaar deel. Stelsels bestaan ook in gesinne en gemeenskappe waar mense mekaar ondersteun en saamwerk.

Om stelsels te verstaan, help leerders om te sien hoe verskillende dele, soos mense, plekke en reëls, skakel en in wisselwerking met mekaar is. Hierdie is 'n sleutelvaardigheid om kritiese denke te ontwikkel, en dit kan vroeg reeds begin deur leerders se eie ervarings te gebruik.

In ons grondslagfaseboeke stel ons stelsel-denke bekend deur verskillende lewensomstandighede, sosiale realiteite en diverse mense uit te beeld. Dit sluit konsepte soos Ubuntu in en verteenwoordig leerders van verskillende rasse, geslagte en gesinstrukture, wat aan jou die geleentheid bied om leerders aan meer konteks te bekend te stel. Hier is 'n paar eenvoudige aktiwiteite om jou leerders te help om oor stelsels na te dink:

Skoolgebaseerde assessering (SBA)

Skoolgebaseerde assessering is 'n omvattende benadering wat ten doel het om leerders se akademiese vordering en begrip te meet. Dit sluit alle vorme van assessering in, soos summatiewe assessering in.

Skoolgebaseerde assessering is deurlopend. Dit sluit 'n verskeidenheid aktiwiteite, take en metodes in om te toets hoe goed leerders konsepte verstaan en nuwe vaardighede kan toepas.

Deurlopende assessering is 'n ardevol vir jou as onderwyser om die doeltreffendheid van jou onderrig voortdurend te monitor.

Sodoende kan jy jou onderrigmateriaal en metodes aanpas om leerders te help om hul volle potensiaal te bereik.

Assessering vir leerders is natuurlik in jou onderrigproses geïntegreer, waar prettige, boeiende en ondersteunende metodes die deelname van leerders aanmoedig. Dit help om te identifiseer waar leerders meer ondersteuning nodig het en jou onderrig om aan hul behoeftes te voldoen. Aktiwiteite behoort op 'n deurlopende basis, informeel gedurende daaglikse lesse geassesseer te word. Hou rekord van leerders se vordering deur kort annotasies in jou verslagboek.

<p>Observeer tydens aktiwiteite Kyk hoe leerders take aanpak en vra leidende vrae om hulle te ondersteun.</p>	<p>Duime op, duime af 'n Vinnige kontrole vir begrip na 'n les deur duime te gebruik om begrip aan te dui.</p>	<p>Uitgangskartjies Leerders teken of skryf iets wat hulle aan die einde van 'n les geleer het om begrip te toon.</p>	<p>Dink-paar-deel Leerders dink individueel, bespreek met 'n maat en deel dan met die klas om begrip te assesseer.</p>
<p>Portuurgroep terugvoer Leerders deel werk met klasmaats en gee eenvoudige, konstruktiewe terugvoer om oor hul werk te reflekteer.</p>	<p>Leerjoemale Leerders hou joernale by om te dokumenteer wat hulle geleer het, wat insig gee in hul vordering.</p>	<p>Groepaktiwiteite en -speletjies Prettige, samewerkende take laat jou toe om vermoëns in huidige tyd waar te neem.</p>	<p>Vrae tydens lesse Gebruik oopeindevrae om leerders aan te moedig om hul gedagtes en vermoëns te ontwikkel.</p>

Assessering vir leer behels dat leerders oor hul vordering nadink, wat hulle aanmoedig om verantwoordelikheid vir hul eie leer te neem. Deur hierdie prosesse beoordeel hulle aktief hul eie begrip, wat die leerproses en kennis bevorder.

<p>K-W-L (Ken-Weef-Leer) kaart Leerders vul in wat hulle weet, wil weet, en later, wat hulle geleer het om voorafkennis met nuwe konsepte te verbind.</p>	<p>Konsepkarte Leerders skep kaarte wat wys wat hulle weet en voeg nuwe inligting by soos hulle vorder.</p>	<p>Dinkskrum Aktiveer vorige kennis deur te vra om idees te deel wat verband hou met 'n nuwe onderwerp.</p>	<p>Uitgangskartjies Leerders verduidelik hoe nuwe inligting verbind met iets wat hulle reeds geken het.</p>
<p>Storie-voltooiing Verskaf 'n storie-begin en laat leerders dit voltooi deur voorafkennis te gebruik.</p>	<p>Wat ontbreek? Bied onvolledige idees of prente en laat leerders die gapings invul met wat hulle weet.</p>	<p>Interaktiewe besprekings In 'n lesse deur leerders te vra om nuwe onderwerpe te verbind aan vorige ervarings of kennis.</p>	<p>Leerjoemale Leerders reflekteer weekliks oor hoe nuwe inligting skakel met wat hulle reeds weet.</p>

Assessering van leer voorsien jou met bewyse van leerderprestasie op 'n spesifieke tydstip, wat jou help om algehele vordering te meet en ingeligte besluite oor hul vordering te neem. Sorgvuldige rekording van hierdie assesserings word aanbeveel.

<p>Einde-van-kwartaal-toetse Formele toetse om bemeestering van inhoud te evalueer.</p>	<p>Toetsles Toetse om begrip na lesse te toets.</p>	<p>Skryfopdragte Take om begrip deur skryfwerk te assesseer.</p>	<p>Projekte Kreatiewe take om kennis te demonstreer.</p>
<p>Leesassessering Een-tot-een-assessering om leesvlotheid te meet.</p>	<p>Prestasietake Toepassing van kennis in realistiese situasies.</p>	<p>Portefeuljies Versameling van werk om vordering oor tyd te volg.</p>	<p>Mondelinge aanbiedinge Leerders verduidelik hul begrip mondelings.</p>

Assesseringsriglyne

Assesseringsaktiwiteite

Dit is belangrik om daarop te let dat elke assesseringsopdrag nie as 'n enkele toets beskou moet word nie, maar altyd in ooreenstemming met die beginsels van deurlopende assessering moet wees.

Die leerdoelwitte en fokus van elke opdrag moet op 'n geïntegreerde manier beoordeel word deur 'n reeks aktiwiteite.

Die KABV-dokument verskaf voorstelle vir assesseringsaktiwiteite in die Grondslagfase.

Elke aktiwiteit moet uit 'n aantal dele bestaan wat verskillende aspekte van taal assesseer.

Die assessering van mondelinge aktiwiteite moet, waar moontlik, geïntegreer word met Lewensvaardighede en Wiskunde.

Die volgende summatiewe (leer oor 'n langer tydperk) assesseringsaktiwiteite word vir elke kwartaal vereis:

Graad	Afrikaans	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4	Taal
1	HT	1	1	1	1	4
2	HT	1	1	1	1	4
3	HT	1	1	1	1	4

Informele assessering (formatiewe assessering - leer van 'n konsep of begrip deur die loop van 'n les of twee)

(Nuwe KABV-Assesseringsriglyne)

Wanneer jy 'n assesseringsopdrag beplan en implementeer, moet die onderwyser verseker dat:

die inhoud, konsepte en vaardighede wat geassesseer word ooreenstem met die kurrikulum en kognitief geskik is vir die graad;

die inhoud, vaardighede en konsepte reeds onderrig is en verskillende voorbeelde gebruik word vir die assesseringsaktiwiteit;

gedifferensieerde assesseringspraktyke gebruik word om alle vermoëvlakke en leerstyle te akkommodeer;

hulpbronne (persoonlike woordeboek, prentjies, teks geskik vir die graad vir lees) beskikbaar is vir leerders om hulle te help om die aktiwiteit te voltooi;

die bewyse opgeteken word (konseptlys, assesseringsrubrieke, leerders se klaswerkboeke, werkvelle, ens.) deur leerders of onderwysers, afhangende van die taak/aktiwiteit;

opvolgintervensies vir leerders voorsien word. Waar remediërende intervensies benodig word, moet die skool se ondersteuning dienste konsulteer word;

verryking voorsien word vir leerders wat dit nodig.

Aktiwiteite moet informeel gedurende daaglikse lesse geassesseer word.

Informele assesseringsaktiwiteite kan aktiwiteite insluit soos:

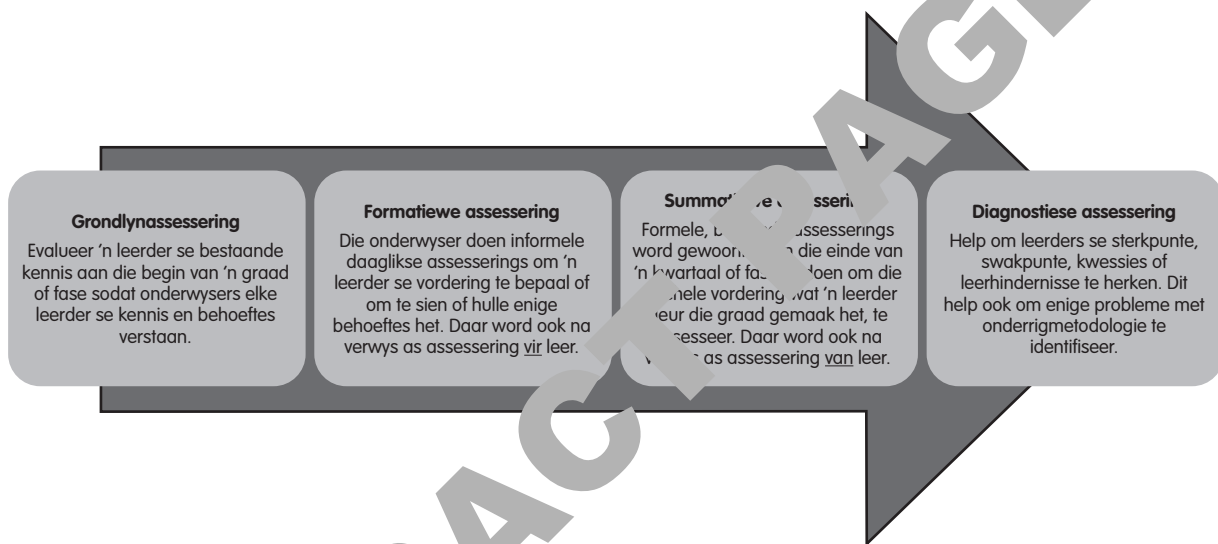
- Voltooi sinne deur die leë blokkies in te vul.
- Identifiseer woorde en klanke.
- Skryf van opskrifte of kort sinne.
- Beantwoord vrae.
- Mondelinge werk met gedigte en rympies

Sien 'n voorbeeld van 'n rubriek agter in hierdie onderwysersgids. Die rubriek kan gebruik word vir assessering in lees en kan aangepas word soos nodig vir ander aspekte van die onderrig van Afrikaans in die Grondslagfase.

Die Nasionale Kurrikulumverklaring (NKV) beskryf geletterdheid, syfervaardigheid en lewensvaardighede as die drie sleutelareas vir assessering by grondslagfaseleerders. Die Departement van Basiese Onderwys verskaf 'n **Grondslagfase-assesserings-riglyne-raamwerk** om onderwysers te ondersteun in die ontwikkeling en implementering van KABV-belynde praktyke. Hierdie reeks se inhoud is ontwerp volgens die variasieteorie, wat jou en jou leerders help om die beginsels en doelwitte van assessering, soos deur die NKV gestel, te bereik.

Tipes assesserings vir die Grondslagfase

Die Departement erken vier tipes assesserings vir die Grondslagfase, gedokumenteer in die NKV Assessering-riglyne-dokument:

Leesassessering in die Grondslagfase

Ontmoet Lily, 'n slim en nuuskierige graad 3-leerder wat daarvan hou om skool toe te kom. Ten spyte van haar entoesiasme staar sy eeter uitdaginge in byna elke vak in die gesig. Tydens taallesse vra Lily dikwels om badkamer toe te gaan, bang haar onderwyser sal haar roep om hardop vir die klas te lees. In Wiskunde sukkel sy met woordprobleme en is moeilik om te volg. In Kodering en Robotika kan sy nie tred hou met die geskrewe instruksies vir die witeite, en in Lewensvaardighede mis sy belangrike inligting omdat sy nie die werkboekteks kan lees nie. Dit betrou jou vir na onderwysers duidelik dat die eintlike probleem nie by die leerareas lê nie, maar te doen het met Lily se vermoë om vlot te lees. Sonder sterk leesvaardighede sukkel sy om vrae te verstaan, instruksies te volg en nuwe inligting met al haar vakke in te neem.

As jy aan jou eie leerders dink, sal jy opmerk dat Lily nie alleen is nie. Baie jong leerders in jou klas mag dalk ook sukkel om op hul ouderdomsvlak te lees. Hierdie leerders, soos Lily, ondervind probleme in verskeie vakke, nie omdat hulle 'n gebrek aan belangstelling of vermoë het nie, maar omdat hulle nog nie die leesvaardighede ontwikkel het om ten volle by hulle werk betrokke te raak nie. Hierdie algemene uitdaging beklemtoon die prioritisering van leesontwikkeling in die Grondslagfase, sodat elke leerder die nodige ondersteuning kry om te floreer.

Benaderings tot leesonderrig

Elkeen van die verskillende benaderings tot leesonderrig beklemtoon 'n bepaalde aspek van die leesproses. Die drie hoofbenaderings is:

- Die dekoderingsbenadering
- die kyk-en-sê-benadering
- die geïntegreerde benadering.

Al die benaderings het dieselfde doel: om selfstandige lesers te ontwikkel wat verstaan wat hulle lees en 'n verskeidenheid strategieë gebruik om onbekende woorde te verstaan.

Die dekoderingsbenadering

Dekodering beteken om te weet hoe die klanke van letters (foneme) deur letters (grafeem) vertaal word, en dan hierdie kennis te gebruik om woorde en sinne akkuraat en vlot te lees. Dit is 'n belangrike vermoë wat leerders in die Grondslagfase geleer moet word omdat dit taalontwikkeling en geletterdheid ondersteun. Die grafeemfries moet as 'n ondersteuningsinstrument gebruik word om leerders te leer hoe om woorde se klanke te dekodeer. Hierdie benadering word tydens klankleer en verskeie aktiwiteite in die Kernleesboek versterk. Leerders word aangemoedig om klank- en woordfamilies te vorm met sleutelwoorde uit die teks, sowel as woorde wat hulle reeds ken met dieselfde klanke. Volg hierdie benadering ook tydens groepsbegeleiding se werk om leerders te help om onbekende woorde uit te spreek.

Die kyk-en-sê-benadering

Die kyk-en-sê-benadering beklemtoon woordherkenning. Hierdie benadering kry sy naam van wat leerders doen: kyk na 'n woord (dikwels op 'n flitskaart geskryf), luister hoe 'n onderwyser dit lees en dit dan hardop as 'n volledige woord sê.

'n Beperkte aantal woorde op 'n slag word bekendgemaak. Leerders oefen die woorde totdat hulle dit met gemak kan herken en sê. Sodra die woorde deel van die bekende sigwoordeskat is, oefen hulle om dit te lees in die gegradeerde leesboeke wat slegs woorde bevat wat reeds geleer is. Die kyk-en-sê-benadering word dikwels as deel van 'n leesprogram gebruik om leerders se sigwoordeskat (bekende woorde wat hulle met gemak kan lees) te vergroot.

Die geïntegreerde benadering

Die geïntegreerde benadering beklemtoon die begrip en betekenis van geskrewe woorde. Die benadering maak gebruik van tekste wat inligting kommunikeer en/of 'n storie vertel. Selfs die eerste, eenvoudige leesboeke werk soos regte tekste.

Leerders leer strategieë om betekenis te verkry uit die woorde op die bladsy. Hierdie strategieë sluit in om na 'n prent te kyk om 'n beeld om 'n ingeligte raaiskoot oor 'n onbekende woord te maak en die konteks en die sinstruktuur te gebruik om 'n raaiskoot te maak dat hul raaiskoot sin maak. Ander strategieë sluit in om te leer oor ingeslote klanke, die ontwikkeling van sigwoordeskat, en om dieselfde woorde in verskeie kontekste te lees en te gebruik.

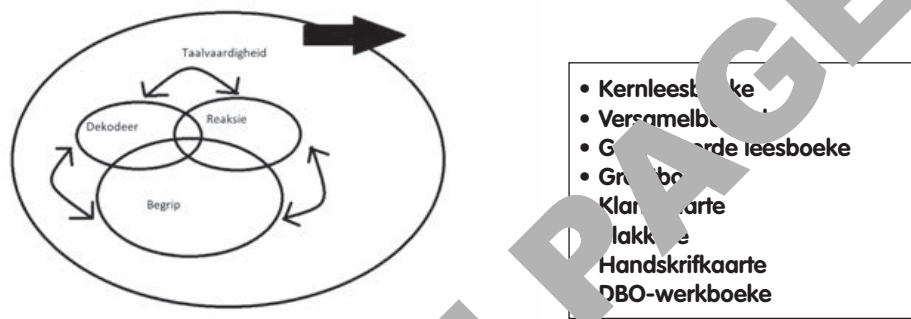
Om begripvrae te stel, toets of leerders sin gemaak het van wat hulle gehoor en gelees het.

Implementering van Taalontwikkeling en Klankleer-aktiwiteite in die Grondslagfase

1. Taalontwikkeling

'n Aktiwiteit soos die 'Ek sien met my klein ogie'-speletjie is uitstekend vir die ontwikkeling van taalvaardighede by leerders in die Grondslagfase. Dit help hulle om konneksies te maak tussen die voorwerpe om hulle terwyl hulle belangrike vaardighede soos spelling en beskrywing oefen. Leerders neem beurte in die identifisering van voorwerpe, beskryf dit, en spel uiteindelik die woord, wat dit 'n prettige en interaktiewe manier maak om taalontwikkeling te versterk.

Taalontwikkeling in die Grondslagfase bestaan uit Luister-, Praat-, Lees- en Skryfaktiwiteite. Die volgende diagram toon hoe al die verskillende komponente van lees onderling verband hou en geïntegreer kan word om vaslegging te maak vir vaardigheid in taalontwikkeling.

Figuur 1: Die komponente vir die vaslegging van leesvaardigheid.

Dekodering

Dekodering is die vermoë om 'n woord van druk na 'n klank te omskep deur voorafkennis van klank-simbool (letter)-ooreenkomste te gebruik. Dekodering is 'n integrale deel van leer lees. Hierdie reeks ondersteun dekodeering, met materiaal wat vir gedeelde en selfstandige leer gebruik kan word, sowel as die Kernleesboek en Klankkaarte. (verwys ook na die afdeling oor Benaderingsstrategieë.)

Leesbegripstrategieë

Grondslagfaseleerders moet taalontwikkeling begelei word deur aktiwiteite wat leesbegrip-en-reaksie-strategieë aanmoedig, te gebruik. Dit help om kritiese denke- en probleemoplossingsvaardighede te ontwikkel, asook om leerders voor te berei vir die uitdagings van die lees van meer komplekse tekste. Vrae moet voor, tydens en na die lees van die Grondboek, die versamelbundel en die Kernleesboek gevra word. Die plakkate kan ook vir begrip- en reaksie-aktiwiteite gebruik word.

Om te luister wat doeltreffend gebruik word, is belangrik. Dit bied 'n model vir leerders om na te volg om hul intonasie en uitspraak te verfyn en te verbeter. Dit leer hulle om te dink en inligting te verwerk, terwyl hulle luister en hulle eie idees ontwikkel. Daar is geleenthede in hierdie leesreeks vir die onderwyser om stories te vertel of voor te lees. Gebruik gerus jou eie materiaal wanneer jy voel dit is gepas. Om vir leerders stories voor te lees en hulle dan vrae te vra oor wat hulle so pas gehoor het, help om begripvaardighede te assesseer. Dit versterk ook hul vermoë om stil te sit en op die gesproke woord te fokus.

Praataktiwiteite word in hierdie kursus beklemtoon. Dit laat leerders toe om idees, standpunte en menings selfversekerd en selfgeldend te verken en te deel. Hulle kan hul standpunte oorweeg, evalueer, verfyn en bespreek met respek vir ander se sienings sonder om noodwendig daarmee saam te stem. Die aktiwiteite moet gebruik word om leerders te help om hulself bondig en logies uit te druk, samehangend en duidelik te praat en om uit te reik na

en met ander te onderhandel. Sodoende ontwikkel hulle vaardighede om later effektief in die beroepswêreld te funksioneer. Die Klankkaarte kan as hulpmiddels gebruik word om eenvoudige praataktiwiteite te begin.

Lees is 'n noodsaaklike leermedium waarmee lewenslange groei en ontwikkeling bereik kan word. 'n Bekwame leser kan inligting verkry, herbesoek, hersien en daaroor besin omdat dit in gedrukte vorm is. Dit is noodsaaklik dat jy 'n liefde vir lees by die leerders kweek. Die gebruik van klankleer in hierdie leesreeks help om die ontwikkeling van leesvaardighede 'n hupstoot te gee.

Samehangend met die vermoë om te lees, is begripsvaardigheid. As die fasiliteerder moet jy die leerders lei om betekenis uit die teks en grafiese elemente af te lei. Dit sal hulle in staat stel om te vorder van die verstaan van eenvoudige letterlike tipe vrae, tot dieper begrip deur afleidings en gevolgtrekkings te maak, inligting te evalueer en deur kreatiewe vraagstelling, inligting te ontleed of saam te voeg.

Skryfaktiwiteite word verskaf om die leerders te help om idees oor te dra deur middel van kreatiewe, kreatiewe, argumentatiewe en verklarende diskoers, sowel as deur verslag te doen, op te som en gebruik van ervarings oor te vertel. Daar is 'n groot verskeidenheid skryfvaardighede wat ontwikkel moet word. Die vermoë om notas, lysste en instruksies te skryf sowel as die skryf van verskillende soorte vriendskaplike of formele briewe is belangrik. Leerders se skryfvermoë word ontwikkel deur taalaktiwiteite. Hulle leer om werkwoorde, selfstandige naamwoorde, byvoeglike naamwoorde, voornaamwoorde, voegwoorde en bywoorde korrek te gebruik en algemene uitdrukking te verbeter. As leerkrag, mag jy gerus uitbrei op die tipe skryfwerk in hierdie gids om by die behoeftes van jou klas aan te pas.

Die stel handskrifkaarte in elke graad kan as hulpmiddel gebruik word om korrekte lettervorming vir drukskrif sowel as lopende skrif te oefen.

Hulpbronne vir taalontwikkeling

Die KABV-kurrikulum bepaal dat die volgende vaardighede ontwikkel moet word wanneer Afrikaans Huistaal onderrig word: Luister en praat, Lees en klanke, Skryf en handskrif en dat 'n minimum van vyf temas per graad gebruik moet word.

Hierdie onderwysgids inkorporeer bogenoemde vaardighede en vyf temas met behulp van ses komponente:

Kernleesboek: Die kernleesboeke in 'n reeks sal die klanke van die graad en verskaf aktiwiteite en oefeninge wat woordeskat bou en uitbrei en begrip van die klanke vir skryfoefening en mondelinge werk. Die kernleesboeke is dekodeerbaar en gerampt om progressief woorde in te sluit wat ooreenstem met die letters en ooreenstemmende foneme wat aangeleer word. Daar is een kernleesboek per graad, wat vyf stories (elkeen geskoei op 'n oorkoepelende twee-weeklikse tema) vir elke kwartaal insluit.

Versamelbundel: Elke graad word voorsien van 'n versamelbundel wat volksverhale, fabels, stories, gedigte en rympies bevat wat vir die onderwyser aan die klas voorgelees kan word. Hierdie versamelbundels help om 'n liefde vir lees te ontwikkel en die geleesde woorde te skep. Die inhoud dek 'n verskeidenheid kulture, wat leerders sal help om diversiteit te verstaan en te respekteer. Die versamelbundels kan as bykomende bron by gedeelde leesaktiwiteite asook luister- en praataktiwiteite gebruik word. Daar is een versamelbundel per graad met vyf temaverwante stories vir elke kwartaal. Die versamelbundels is ontwerp om deur onderwysers aan leerders voorgelees te word.

Gegradeerde leesreeks: Die gegradeerde leesreeks bevat 'n aantal gegradeerde stories wat in moeilikheidsgraad en lengte toeneem namate die leerders leer lees. Elke stel is in vyf vlakke verdeel. Elke vlak het agt boeke. In totaal is daar 40 boeke, een vir elke week. Dit verskaf leesmateriaal aan die leerders om sigwoorde, klankwoorde en woordeskat in konteks te lees soos wat hulle dit aanleer. Die gegradeerde leesboeke bevat woorde wat gereeld gebruik word en wat deur die Departement van Basiese Onderwys aanbeveel word. Elke graad begin met eenvoudiger stories wat gepas is vir die begin van die jaar. Namate die leesvaardighede van die leerders verbeter, neem die lengte en

kompleksiteit van elke storie ook toe. Gegradeerde leesboeke kan vir selfstandige lees en groepsbegeleide lees gebruik word.

Die Grootboeke: Die Grootboek is 'n 'groot-formaat'-leesboek met groot drukskrif en aantreklike illustrasies en prente. Die onderwyser sal hierdie boek tydens gedeelde leesaktiwiteite gebruik.

Gedeelde lees is van kritieke belang vir die ontwikkeling van 'n kind se leesvaardighede aangesien dit 'n groep kinders in staat stel om baie van die voordele te ervaar wat deel is van storieboeklees. Die onderwyser lees die boek hardop, sodat al die kinders vir wie voorgelees word, die drukskrif en prente kan sien en waardeer. Die onderwyser lees die storie verskeie kere oor 'n aantal dae voor. Deur die hele proses is die kinders aktief betrokke by die leesproses terwyl die onderwyser kort-kort stop om vrae te vra en voorspellings oor wat volgend kom te maak. Kinders kan gevra word om woorde, frases of 'n deel van die storie hardop saam te lees namate hulle meer vertrouud raak met die woorde en storie.

Die herhaalde leesproses dek verskeie doeleindes:

- lees vir genot
- die ontwikkeling van begrip
- taal- en woordeskat-ontwikkeling
- die leser fokus op dekodering en woordherkenningsvaardighede
- die leser luister na en kopieer gemodeleerde uitspraak, intonasie, leestempo en volume met in ag neming van leestekens tydens voorlesing deur die onderwyser.
- die vergrote illustrasies help lesers met visuele interpretasie, addisionele inligting tot die teks, assosiasie met karakters, agtergrond en tyd..

Daar is 'n reeks van agt (8) groot boeke per graad wat die onderwyser toelaat om sekere tekstenmerke in konteks te demonstree en/of te onderrig, insluitend: korrekte spelling van woorde, van bo na onder en links na regs, asook om leerders te leer hoe om leestekens te interpreteer.

Die Grootboeke is duidelik uiteengesit om tekstenmerke soos opskrifte, subopskrifte, illustrasies, byskrifte, tabelle, uitleg, ens. te demonstree. Dit help leerders om hul leestekensvaardighede te versterk, insluitend:

- Woordaanpakvaardighede soos vermenging en segmentering
- Woordaanpakvaardighede vir lang woorde, samevoeging, soos lettergreepverdeling
- Begripsvaardighede soos visuele herkenning, besluitneming, evaluasie en om assosiasies te vorm word aangemoedig deur die prelees- en postleesvrae wat voor die boek aangedui word. Vra gerus deur die loop van die storie nog vrae om leerders se begrip te toets. Vra hoër-orde vrae om leerders se opinie oor 'n saak te toets, hulle aan te moedig om die geleesde teks te evalueer en voorspellings te waag.

Klankkaarte: Klankkaarte is 'n visuele onderrighulpmiddel vir die Grondslagfase om leerders te help om die konneksie tussen klank en geskrewe taal te maak. Dit help ook met lees- en skryfontwikkeling. Dit bied geleentheid vir die inoefening van die noodsaaklike preleesvaardighede: visuele en auditiewe onderskeiding.

Die kaarte moet prominent in die klaskamer vertoon word vir maklike verwysing en gereelde interaksie.

Plakkate: Plakkate is 'n nuttige hulpbron vir bespreking. In die reeks is 8 plakkate per graad (2 per kwartaal) wat gebruik kan word:

- as 'n hulpbron vir Luister en praat-aktiwiteite om leer en onderrig te ondersteun
- vir groepsbesprekings van verskeie temas
- om mense, diere en voorwerpe te identifiseer en te bespreek
- vir groepsbespreking van spesifieke scenario's

- die prent op die plakkaat kan gebruik word om leerders die geleentheid te gee om 'n titel daarvoor te gee en om dalk 'n klasstorie te begin ontwikkel.
- om bewustheid van sosio-ekonomiese verskille, openbare veiligheid en die breër omgewing by leerders te skep.

Handskrifkaarte: Handskrifkaarte is visuele hulpmiddels wat ontwerp is om die ontwikkeling van skryfvaardighede by leerders te ondersteun. Hulle bied 'n duidelike, gestruktureerde verwysing om hoof- en kleinletters en syfers korrek te vorm. Die reeks bevat 4 handskrifkaarte per graad.

Nie beskikbaar by privaatkole nie: Die DBO-werkboeke kan effektief met al die bogenoemde komponente geïntegreer word om leer te ondersteun. Jy kan byvoorbeeld die DBO-werkboeke as 'n opvolgaktiwiteit gebruik nadat leerders 'n leesboek gelees het om sleutelwoordskat en konsepte te versterk. Gebruik dit om kennis en begripsvaardighede te versterk en handskrifaktiwiteite vas te lê. Dit het prettige aktiwiteite wat as vermedeurende- of verrykingsaktiwiteite gebruik kan word. Deur die ander komponente met die DBO-werkboeke-aktiwiteite te kombineer, kan onderwysers 'n omvattende en boeiende leerervaring skep wat voorsiening maak vir verskillende leerstyle en 'n dieper begrip van die taalvaardighede vestig.

Letter-simbool en syfer-simbool herkenning

Ten einde leerders se vermoë om letters, nommers en kombinasies te assosieer begin met eenvoudige aktiwiteite soos letter of nommer-jagte. Voorbeeld: Leerders soek vir versteekte letters of nommers in illustrasies of prente. Woordsoek-oefeninge met prentjies is handig. Namate leerders se vaardigheid verbeter kan take meer uitdagend word, soos om verkeerde hooflettergebruik en spelfoute te identifiseer en te korrigeer. Die 'Ek sien'-speletjie kan aangepas word vir ouer leerders om die woord te spel, 'n definisie te verskaf of dit in 'n sin te gebruik.

Klankleer-aktiwiteite

Klankleer help leerders om die verhouding tussen letters en klanke te verstaan. Oefen om letters en woorde hardop te sê met behulp van prettige hulpbronne soos klankprente letters of syfers, en plakkate. Bevorder taalkennis deur deurgaans te vra vir sinonieme, antonieme of klank soos..., woorde wat eindig met 'n d, maar uitgespreek word as 'n t-klank. Oefen meervoude, verkleinwoorde en wys na die funksie van 'n woord in die sin: werkwoord, naamwoord, voornaamwoord, byvoeglike naamwoord. Moedig die leerders die metataal van Afrikaans aan. Betrek soveel as moontlik sintuie by die aanpak van klanke. Rympies, liedjies, instrumente en fisiese objekte help met assosiasie en vaslegging.

Skep 'n klank- en woordkaart wat wekliks verander om die klank van die week voor te stel. Aktiwiteite kan individueel, in pare of in groepe gedoen word om leerders deur middel van speelse leer betrokke te hou.

Klanke in viere

Hierdie aktiwiteit word in groepe van drie of vier leerders gedoen. Elke groep het 'n aantal woordflitskaarte. Een leerder hou 'n kaart omhoog, 'n ander klank die letters hardop uit en lees die woord dan hardop. Die derde leerder identifiseer die prominente klank in die woord en verskaf 'n klankfamilie-woord of 'n rymwoord. Die hele groep skryf die woord in hul skryfboeke neer. Leerders maak beurte. Dit moedig beide lees- en skryf en samewerking aan.

Letterverwarring

In hierdie onderwyser- of portuurgeleide aktiwiteit gebruik leerders uitgeknipte letters of vorms om spesifieke klanke te 'bou'. Vir 'n kreatiewe kinkel kan leerders die voorwerp teken waarvoor hulle geskryf het, deur klanke met kuns te kombineer.

Lees

Die KABV verwys na die volgende:

- **Gedeelde lees** vind plaas tydens eerste 15 minute van lees en skryffokustyd. Dit vind plaas 2-4 dae per week. (KABV p.12)
- Tekste wat gebruik kan word is: Grootboeke, plakkate, prente en teks wat m.b.v. moderne tegnologie vergroot kan word.
- Die gedeelde lees behoort gedeelde skryf te ondersteun.

Groepsbegeleide lees:

Dit is 'n daaglikse groepleesstrategie. Al die leerders in die groep lees dieselfde teks o.l.v. die onderwyser. Verskeie woord/leesvaardighede word tydens die sessies onderrig. Die moeilikheidsgraad van die leerboekmateriaal word bepaal deur die leesvaardigheidsvlak van die groep leerders.

Handskrif

In Graad 1 is dit nodig dat leerders eers begin met 'n pre-skrifprogram sodat hulle verskeie persepsies kan ontwikkel. Die program **van hierdie reeks** maak ruim voorsiening vir die ontwikkeling van skryfvaardighede.

Soorte leesaktiwiteite

Leesaktiwiteite bestaan uit vyf strategieë:

1. **Bewustheid van gedrukte letters en syfers in hul omgewing:** moedig leerders aan om bewus te word van drukwerk rondom hulle. Die alfabetries en plakkate moet gebruik word. Leerders moet aangemoedig word om uit te kyk vir gedrukte advertensies, koerantplakke, advertensieborde, koerante, tydskrifte, uitstallings in die skool, ens.
2. **Gedeelde lees** moet 'n klasaktiwiteit wees met gebruik van samelbundel, Kernleesboeke, Plakkate en en Grootboeke saam met enige ander geskikte bronne. Volg die instruksies in die Grootboeke om leerders aan te moedig om by die stories betrokke te raak. Begripsvrae oor die stories te beantwoord. Maak 'n tema-muur wat daardie week se tema toelig met prente, afrotasies en fisieke voorbeelde, bv. 'n tydskrif, koerant, sebra-strepe, ens. Beantwoording van begripsvrae as deel van informele assessering gebruik word.

Die belangrikste voordele van Gedeelde lees is:

- Dit ontwikkel leerders se leesvaardighede en hul woordeskate.
- Deur stories vir hulle voor te lees, ontwikkel leerders hul kennis van hoe boeke en stories werk. Hulle leer byvoorbeeld dat 'n boeke altyd 'n titel het, dat die linkerkantste bladsy eerste gelees word, en van bo na onder op elke bladsy.
- Terwyl jy jou leerders lees, modelleer jy hoe om met die gepaste volume, spoed en uitdrukking te lees. Jy modelleer ook die aanname van leestekens, aanpassing van intonasie, spoed en hoe om verskillende karakters uit te beeld.

Dieselfde Gedeelde leesboek of jou eie materiaal moet saam met die leerders oor twee sessies gebruik word sodat hulle vertrouwd met die teks kan raak.

Sessie 1

1. Stel die boek aan die leerders bekend.
2. Bespreek die titel en die prentjie op die voorblad.
3. Vra geskikte preleesvrae om leerders se bestaande kennis, opinies, voorspellings en verwagtings te bepaal.
4. Lees die storie vir die leerders.

5. Terwyl jy lees en nadat jy die storie gelees het, vra vrae wat die leerders aanmoedig om betrokke te raak by die storie en dit aan hul lewens te koppel. Byvoorbeeld: "Zinzi gaan saam met haar ma en pa winkels toe. Gaan jy saam winkel toe? Wie gaan saam met jou winkels toe?"

Sessie 2

1. Lees die storie deur.
2. Terwyl jy dit doen, kontroleer die leerders se begrip deur eenvoudige vrae te stel. Byvoorbeeld: "Waar het hy weggekrui?"
3. Vestig die leerders se aandag op spesifieke woorde in die teks, veral as dit woorde is wat in die volgende gegradeerde leesboek wat die leerders leer lees, verskyn.
4. Waar moontlik, moedig die leerders aan om dele van die storie saam met jou te lees. Herhaal geestes is nuttig hiervoor. Byvoorbeeld, "Ek sal blaas en ek sal blaas en ek sal jou huisie plat blaas!" uit Die Klein Varkies.
3. **Groepsbegeleide lees** is 'n kleingroepaktiwiteit waarin die onderwyser saam met 'n klein groep werk en na hul voorlesings luister. Groepsbegeleide lees moet op die leerders se leesvlak wys. Hiervoor word gegradeerde leesboeke gebruik.

Vorbereiding vir suksesvolle Groepsbegeleide lees

- Verdeel die leerders aan die begin van die kwartaal in bekwaamheidsgroepe met behulp van die basislynassessering in week 1. Evalueer die leerders se vorderingsvlakke en maak verskuiwings namate hulle vorder. Plaas die leerders in die groep om jou by 'n tafel op die vloer in 'n sirkel op 'n mat of kussings.
 - Maak seker dat elke leerder 'n leesboek het of dat daar een leesboek tussen twee leerders is. Die leesboek moet by die leesvlak van die groep aanpas.
 - Sit op 'n lae stoel sodat jy nader aan die leerders se vlak is.
 - Laat die leerders tyd toe om vrae oor die storie te vra en te beantwoord.
 - Groepsbegeleide lees vind daaglik plaas en is 15 minute lank. Jy werk elke dag met 'n ander groep.
 - Elke groep kry twee leesbeurte per week.
 - Groepe wat nie saam met jou leer kan, kan in pare of selfstandig lees. Hulle kan ook aktiwiteite uit die DBO-werkboeke doen. Die onderwyser kan besluit watter aktiwiteit om uit die DBO-werkboeke te gebruik.
4. **Lees in pare:** leerders kan saamwerk om gebruik te maak van die gegradeerde leesboek of kernleesboek wat in hul groepsbegeleide lees sessie gebruik is.

Vorbereiding vir suksesvolle lees in pare

- Verduidelik aan die begin van kwartaal 1 aan leerders wat jy wil hê hulle moet tydens paarlees doen. Jy sal dit dalk 'n paar keer moet herhaal totdat leerders vertrou is met wat van hulle verwag word.
 - Plaas self die leerders in pare, maar laat leerders ook soms toe om hul eie maats te kies.
 - Gemengde paarlees werk goed omdat sterker lesers swakker lesers kan help. Soortgelyke-vermoë-paarlees werk ook goed vir sterker lesers omdat hulle mekaar kan help.
 - Maak seker dat twee swakker lesers saam te plaas.
 - Maak seker dat die leerders langs mekaar sit terwyl hulle lees. Hulle kan 'n boek deel of albei 'n kopie van dieselfde boek gebruik.
5. **Selfstandige lees:** leerders kan die Gegradeerde Leesboeke, kernleesboeke, boeke uit die klasrak, biblioteek of enige ander leesmateriaal vir hul genot kies en lees.
 - Aktiwiteite kan insluit: Skriftelike beantwoording van postleesvrae van kernleesboektekste, opsomming van 'n gelesde storie, illustrasie van 'n gelesde storie, skryf 'n alternatiewe einde, ontleding van storie-elemente, mondelinge oorvertel van 'n storie aan 'n maat, voer die storie op, skryf hul eie, soortgelyke storie.
 - Doen moeite om leerders aan 'n verskeidenheid aktiwiteite wat hulle selfstandig kan voltooi, bloot te stel. Organisasie en beplanning is noodsaaklik om groepwerk suksesvol te bestuur.

Vorbereiding vir suksesvolle selfstandige lees

- Skep 'n spesiale plek in jou klaskamer waar die leerders op hul eie boeke kan lees.
- Maak seker dat jy 'n verskeidenheid storieboeke en niefiksie leesmateriaal het waaruit leerders kan kies.
- Plaas die boeke waar leerders dit maklik kan bereik op lae rakke of in bokse.
- Moedig leerders aan om te lees wanneer hulle hul klaswerk voltooi het.

Differensiasie

Differensiasie-aktiwiteite bied ondersteuning aan leerders wat hulp nodig het en ekstra werk vir leerders wat meer bekwaam is. Daar is ook aktiwiteite in die Huistaal DBO-werkboeke vir al die grade.

Voorstelle:

- Gebruik materiaal wat vir die meerderheid relevant is.
- Bied alternatiewe opsies vir leerders om werkkaarte, ens. te voltooi.
- Pas werkkaarte aan om leerders se verskillende vaardigheidsvlakke te akkommodeer.
- Pas bestaande werkkaarte aan na 'n eenvoudiger weergawe met meer leidrade.
- Merk sleutelwoorde en vereenvoudig die vrae.
- Werkkaarte kan in afdelings verdeel word waar leerders net die afdeling van hulle waarmee hulle gemaklik voel.
- Swakker leerders kan byvoorbeeld net een afdeling beantwoord wat meer vryheid voorgestel word.
- Onderwysers kan vrae voorlees en leiding gee.
- Meerkeuse-vrae en laer-orde vrae moet sorgvuldig bewoerd word om leerder die beste kans op sukses te gee.
- Gee aan die leerders die keuse om volgende, moeiliker afdelings te beantwoord of nie.
- Leerders moet duidelik verstaan wat van hulle verwag word en wat die doel van elke aktiwiteit is.
- Bied ondersteuning aan leerders wat nie hulpbronne by hulle tuis het nie om watter rede ookal.
- Sorg dat aktiwiteite en take sover moontlik tydens klastyd afgewandel word.
- Ontwikkel vooraf 'n tema of onderwerp waaroor die leerders nie veel weet nie, deur woordeskat, fisiese voorbeelde, prente, ens.
- Leesondersteuning in en buite klastyd kan 'n hoër graad georganiseer word met behulp van die skoolleierspan.
- Spreek spesifieke leerprobleme aan met betrekking tot groot tekste vir siggestremdheid, een-tot-een-assessering buite klastyd vir kinders met sosiale angste en ander spesiale behoeftes.
- Leerders wat tot op hede min bykomstige kennis van Afrikaans gehad het, kan leiding kry deur middel van sensoriese ervaring, fisiese voorwerpe, modelle, foto's en diagramme.
- Hulle kan informeel geleer word deur demonstrasies en voorbeelde van hulle werk wat nie net op skryf en praat gebaseer is nie.
- Ontwerp verpersoonlike programme vir leerders met spesifieke behoeftes sowel as begaafde leerders.
- Sorg dat begaafde leerders blootgestel word aan hoër grade of programme, bv. STEM, al moet hulle hiervoor uit die klas onttrek word.
- Vestig 'n kultuur van leer wat die aanleer van vaardighede en prosesse sodat die wat gewillig is en daartoe in staat is, onafhanklik kan werk.
- Hou 'n krat met verrykingsaktiwiteite vir begaafde leerders.
- Span hulle in as mentors of kontroleerders in pare of groepwerk.
- Maak seker dat leerders wat gedifferensieerde take voltooi se werk tydig nagesien word met gepaste terugvoer.

Remediërende werk

Remediërende werk vir Afrikaans Huistaal in die Grondslagfase moet boeiend, interaktief en aangepas wees om spesifieke areas aan te spreek waar leerders dalk sukkel. Hier is 'n paar voorstelle:

- Klanke en woordherkenning: Gebruik die plakkate en klankkaarte met algemene sigwoorde en klankpatrone. Skep 'n woordmuur in die klaskamer waar leerders nuwe woorde wat hulle leer kan byvoeg.

- Klankspeletjies: Speel speletjies wat op letterklanke fokus, soos “Ek sien...” met klanke of rymwoordspeletjies.
- Woordeskatontwikkeling: Skep eenvoudige prentwoordeboeke met illustrasies en byskrifte. Moedig leerders aan om hul eie te maak deur nuwe woorde te teken en byskrifte te maak.
- Storievertelling en oorvertel: Gebruik die Grootboeke om stories hardop voor te lees en laat leerders dit in hul eie woorde oorvertel. Dit help met begrip en woordeskatgebruik.
- Leesbegrip: gebruik die begeleide leessessies om in klein groepies te werk en die gegradeerde leesboek saam te lees. Vra vrae oor die teks om begrip te kontroleer en bespreking aan te moedig.
- Storievolgorde: verskaf prente of sinne uit ’n storie en laat leerders dit in die regte volgorde rangskik om begrip te versterk.
- Skryfvaardighede: Bied die begin van ’n sin aan om leerders te help om sinne te skryf. Byvoorbeeld: “Ek sien ’n ___” of “My gunstelingdier is ___.”
- Wys en vertel: Hou gereeld wys-en-vertel-sessies waar leerders items bring en dit aan die klas of ’n maat beskryf. Hierdie sessies help met woordeskat en sinsvorming.
- Rolspel: Betrek leerders by rolspelaktiwiteite waar hulle praat en luister in verskeie situasies kan oefen.
- Spelspeletjies: Gebruik speletjies om spel oefeninge genotvol te maak. Voeg woorde in wat hulle tans leer.
- Lettervormingspraktyk: Voorsien oefenblaai vir leerders om letters en eenvoudige woorde na te spoor en te skryf om hul handskrifvaardighede te verbeter.
- Luisteraktiwiteite: Speel luisterspeletjies waar leerders mondelinge aanwysings volg of na kortverhale luister en vrae daarvoor beantwoord.
- Individuele leessessies: beplan een-tot-een leessessies om te fokus op spesifieke uitdagings wat ’n leerder mag hê.
- Werkkaarte: Skep geïndividualiseerde werkkaarte wat opas teken, waarin die leerder ekstra oefening benodig.
- Opvoedkundige “toep” en speletjies: Maak gebruik van ouderdomsgeskikte opvoedkundige toepassings en speletjies wat op Afrikaanse taalvaardighede fokus.

Uitbreidingsaktiwiteite

Uitbreidingsaktiwiteite vir Afrikaans Huiswerk in die Grondslagfase moet daarop gemik wees om leerders se begrip te verdiep en hul vaardighede uit te brei, te ontwikkel. Hierdie aktiwiteite boeiend en ouderdomsgepas gehou word. Hier is ’n paar idees vir uitbreidingsaktiwiteite:

- Woordfamilie: Stel woordfamilie voor (bv. -sm, -sn) en laat leerders nuwe woorde binne elke groep skep en skryf.
- Spelraaisels: Skep woordsoekraaisels of woordsoekraaisels wat fokus op meer komplekse spelpatrone of woordeskat.
- Temawoordeskatlys: Stel ’n temawoordeskat bekend wat verband hou met onderwerpe van belang (bv. diere, kos, seisoene). Laat leerders hierdie woorde in sinne of kortverhale gebruik.
- Persoonlike woordeboek: Moedig leerders aan om ’n persoonlike woordeboek by te hou waarin hulle nuwe woorde en hul betekenis neerskryf en dit in sinne gebruik.
- Karaktere en intrige-analise: Nadat jy ’n storie gelees het, bespreek die hoofkarakters en intrige. Vra leerders om karaktere se eienskappe en die volgorde van gebeure te beskryf.
- Geïllustreerde stories: Kombineer skryf met teken deur leerders geïllustreerde stories te laat skep. Dit help hulle om te beplan en idees te organiseer voordat hulle skryf.
- Aktiwiteite: Lees langer en meer komplekse stories of gedeeltes hardop. Vra vrae wat meer gedetailleerde antwoorde vereis om begrip te assesseer.
- Maak ’n klasboek: Laat leerders saamwerk om ’n klasboek te skryf en te illustreer. Elke leerder kan ’n paar eenvoudige sinne bydra. Die boek kan gebind en met ander gedeeltes word.
- Opvoedkundige sagteware: Gebruik opvoedkundige toepassings en sagteware wat gevorderde taalspeletjies en -aktiwiteite aanbied. Baie toepassings bied verpersoonlike leerprogramme gebaseer op leerders se vordering.

Vinnige assessering vir leerders met verskillende vermoëns

Soos leerders deur graad R-3 vorder, is dit algemeen om 'n wye reeks vermoëns en leerstyle binne die klaskamer raak te sien. Meeste leerders ontwikkel hul vaardighede teen verskillende tempo's, maar sommige mag tekens van leer- of fisiese hindernisse toon wat hul akademiese vordering kan beïnvloed. Vroeë identifisering van hierdie uitdagings is van kardinale belang, aangesien vroeë intervensie die ondersteuning kan bied wat leerders nodig het om sukses te behaal.

Leah se reis

Leah is 'n slim en verbeeldingryke graad 2-leerder, nuuskierig en kreatief. Sy is mal daarvoor om dinge te maak en haar hande te bou en te teken en het haarself dikwels ure lank in haar kunswerke verloor. Ten spyte van haar duidelike talente sukkel Leah met baie aspekte van skool. Sy vind dit moeilik om gefokus te bly tydens lesse, veral wanneer die klaskamer raserig of besig raak. Sy voel dikwels oorweldig deur veranderinge in roetine, soos 'n klasvervanger-onderwyser of 'n nuwe sitplan. Sy raak angstig as sy gevra word om aan groepaktiwiteite deel te neem.

Haar onderwyser het opgemerk dat Leah verkies om alleen te werk en dat sy selde tydens russe saam met haar klasmaats speel. Mondelinge instruksies het haar soms verwar of gefrustreer gemaak, veral wanneer die instruksies herhaal is. Alhoewel sy uitblink in kreatiewe take, vind sy dit moeilik om haar idees tydens klasbesprekings uit te druk en vermy dikwels oogkontak. Dit was moeilik vir haar onderwysers om met haar te kommunikeer.

Soos die skooljaar gevorder het, het Leah se voog en onderwyser al hoe meer bekommerd geraak. Terwyl haar akademiese prestasie in vakke soos kuns sterk was, het haar tyd met kommunikasie, sosiale interaksie en die hantering van sensoriese oorlading meer opvallend geword. Haar voog het gewonder hoekom Leah dit so moeilik vind om dinge te hanteer wat vir ander kinders van haar ouderdom maklik lyk.

Na verskeie vergaderings met haar onderwysers is Leah vir 'n evaluering verwys. Dit was tydens hierdie proses dat Leah en haar gesin uitgevind het sy het Outismespektrumsstoring (OSS). Leah het 'n geskiedenis van sensoriese sensitiwiteit, kommunikasieprobleme en sosiale interaksie-hindernisse.

Te danke aan hierdie diagnose het Leah se onderwyser en voog saamgewerk om 'n meer ondersteunende omgewing vir haar te skep. In die klaskamer het haar onderwyser visuele skedules gebruik om haar te help om veranderinge in roetine te bestuur en 'n tydruimte voorsien waarheen sy kon gaan wanneer sy oorweldig voel. Leah het ook ekstra tyd gekry om verpleeginstruksies te verwerk en is toegelaat om in kleiner groepe of onafhanklik te werk wanneer nodig.

Om haar outisme te verstaan, het die voog net vir Leah gehelp nie, maar het ook haar onderwyser bemaatig om ondersteuning te bied. Die voog het Leah se selfvertroue versterk. Sy het strategieë aangeleer om sensoriese uitdagings oorhoof te bied en meer gemaklik in sosiale situasies begin voel. Met die regte ondersteuning het Leah floreer. Dit bewys dat 'n diagnose nie 'n hindernis tot sukses is nie, maar 'n sleutel om die regte hulpmiddels vir groei te identifiseer.

Die kontrolelyste agter in hierdie gids is ingesluit om jou te help om potensiële leerprobleme by leerders waar te neem. Dit bied praktiese maniere om klaskamerbetrokkenheid te monitor en identifiseer tekens wat die behoefte aan verdere professionele evaluering kan aandui. **Dit is belangrik om te weet dat hierdie kontrolelyste nie vir diagnose is nie en nie gebruik moet word om 'n leerder te etiketteer nie.**

Gebruik dit as 'n gids vir waarneming en benader enige bekommernisse versigtig wanneer jy dit met ouers of voogde bespreek. Hierdie gids ondersteun die skep van 'n inklusiewe en ondersteunende omgewing waar elke leerder kan floreer.

Pedagogiese benadering

Die variasieteorie is 'n pedagogiese benadering wat fokus op hoe leerders kritieke aspekte van 'n konsep onderskei en verstaan deur variasies te ervaar in wat onderrig word. Die kerngedagte is dat leerders 'n konsep dieper begryp wanneer hulle blootgestel word aan veelvuldige voorbeelde en nie-voorbeelde, wat die verskille en ooreenkomste binne 'n bepaalde onderwerp beklemtoon.

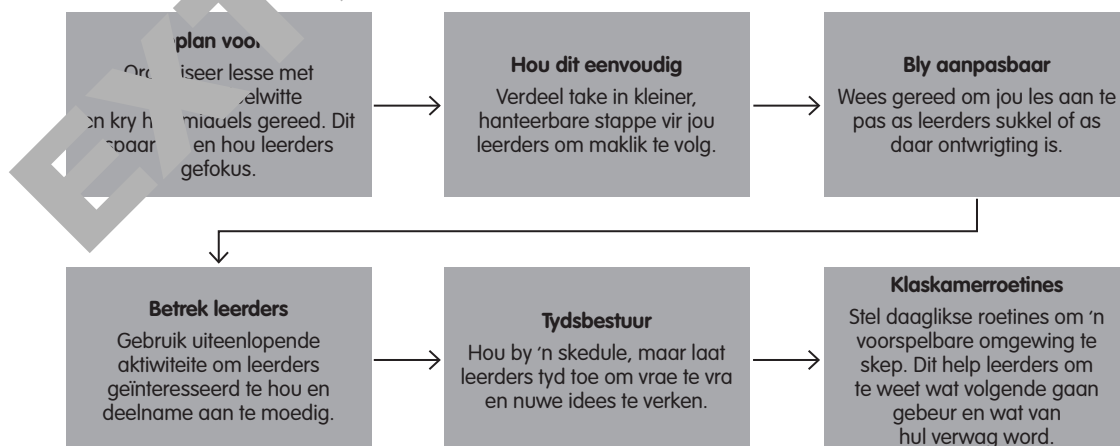
Die kernidee van hierdie teorie is dat leerders beter leer wanneer hulle verskille en ooreenkomste sien in wat geleer word. Dit dui daarop dat leerders iets nie ten volle kan verstaan tensy hulle dit op verskillende maniere of in verskillende situasies ervaar nie. Deur beide te wys, wat die konsep is en wat dit nie is nie, kan leerders fokus op dit wat werklik saak maak.

In eenvoudige terme, om 'n konsep te leer en te verstaan, moet jy sien wat verander en wat dieselfde bly. Dit help hulle om die belangrike dele van die idee raak te sien. As onderwysers kan help deur verskillende voorbeelde te wys wat hierdie verskille beklemtoon, om dit makliker vir leerders te maak om te verstaan.

Sleutelaspekte van die variasieteorie in onderrig en leer sluit in:

- Fokus op kritieke kenmerke:** Die onderwyser identifiseer die kenmerke van die konsep en bied variasies aan wat daardie kenmerke beklemtoon.
- Variasiepatrone:** Die onderwyser gebruik verskillende patrone om leerders te help sien wat verander en wat konstant bly. Hierdie patrone sluit in:
 - ✓ **Kontras:** Die aanbieding van opponerende voorbeelde om verskille uit te lig.
 - ✓ **Veralgemening:** Toon variasies binne die konsep om die breër toepassing te begryp.
 - ✓ **Skeiding:** Stel elke kenmerk in isolasie voor om die belangrikheid daarvan te fokus.
 - ✓ **Fusie:** Kombinasie van kritieke kenmerke om te sien hoe hulle binne die konsep interaksie het.
- Onderskeidingsvermoë:** Deur uiteenlopende voorbeelde te ervaar, kan leerders onderskei watter aspekte belangrik is en 'n dieper begrip in die konsep ontwikkel.

Effektiewe lesbestuur

Onderwyser se welstand

Onderrig is 'n hoë-stres beroep wat unieke eise aan jou stel. Dit is 'n veeleisende loopbaan met baie hulpbron- en persoonlike uitdagings. Dit is noodsaaklik dat jy stelsels in plek het om na jouself om te sien, te ontspan en jou ervarings en bekommernisse te verwerk.

Bewustheid en meditasie

Neem 'n paar minute elke dag om te ontspan deur bewustheid te beoefen. Asemhalingsoefeninge en om jou gedagtes te kalmeer kan help om stres te verminder. Gratis hulpbronne vir meditasie is aanlyn beskikbaar en kan tydens stil oomblikke in jou klaskamer gedoen word.

Bou ondersteunende gemeenskappe

Sluit aan of skep 'n groep van kollegas vir ondersteuning en leer. Om ervarings met ander te deel kan jou help om die uitdagings van onderrig te bestuur en nuwe perspektiewe bied.

Gesonde leefstyl

Handhaaf 'n gebalanseerde dieet, bly fisies aktief en kyk na jou stem. Eenvoudige daaglikse gewoontes soos om gehidreerd te bly, gesonde maaltye te eet en gereeld te oefen, sal jou energievlakke hoog hou en jou gesondheid beskerm.

Geestelike en emosionele gesondheid

Om jong, kwesbare kinders te onderrig kan emosioneel veeleisend wees. Dit is belangrik om 'n veilige ruimte of "plek" te hê waar jy oor jou verantwoordelikhede kan praat en die geestelike las van jou rol kan verwerk.

Die gebruik van kreatiewe en sensoriese praktyke in leer

Die insluiting van kreatiewe aktiwiteite in daaglikse klaskamerroetines kan leerders betrek en hul persepsie van die leeromgewing verbeter. Musiek word byvoorbeeld wêreldwyd gebruik om 'n positiewe atmosfeer te skep, buie te reguleer en akademiese ontwikkeling te ondersteun. Oorsorsing toon dat musiek prosessering, spraak en leervaslegging aanhelp. Indien musiek gebruik word om sekere tye te maak, kan dit nie leerders met sensoriese of ouditiewe versteurings negatief beïnvloed nie. Betrek leerders by die keuse van musiek om dit 'n inklusiewe ervaring te maak. Beweging en sang kan leerders motiveer en help met kort-termyn retensie deur herhaling, rympies en fisiese aktiwiteit. Hierdie aktiwiteite voeg verskeidenheid by daaglikse roetines en maak leer aangenaam.

Alternatiewe omgewings

Die bekendstelling van verskillende omgewings of die verandering van die klaskameruitleg kan leer stimuleer. Om af en toe lesse buite te hou of die klaskamer te skuif kan help. As uitstappies buite die kampus nie haalbaar is nie, kan eenvoudige klaskamerveranderinge, soos die verandering van sitplekke of die uitstal van nuwe materiaal, die omgewing dinamies hou.

Uitstappies bied ervaring en geleentehede. Maak altyd seker dat die skool se riglyne nagekom word wanneer 'n uitstappie geplan word. As uitstappies nie 'n opsie is nie, vra ouers of die gemeenskap om items te skenk wat verband hou met onderwerpe wat bestudeer word om leer meer boeiend te maak.

Klaskamerbestuur

Die bestuur van groot klasse, algemeen in baie skole, kan uitdagend wees. Die opstel van klaskamerriglyne saam met die leerders, help om 'n respekvolle, inklusiewe leergemeenskap te bevorder. Dit bevorder handhawing van die reëls en verwagtinge.

Effektiewe klaskamerbestuur-strategieë sluit in:

- **Stel grense:** Kommunikeer die reëls en grense baie duidelik vanaf dag een en versterk dit voortdurend.
- **Roetine en struktuur:** Die handhawing van konsekwente roetines help om groot klasse te bestuur.

- **Portuurwerk:** Die paar of groepeer van leerders bevorder portuuronderrig, samewerking en gedeelde verantwoordelikheid.
- **Visuele en ouditiewe hulpmiddels:** Gebruik visuele hulpmiddels (plakkate, handseine) en ouditiewe leidrade (musiek, klap) om instruksies te versterk.
- **Gedifferensieerde onderrig:** Pas lesse aan om aan die verskillende behoeftes van leerders in die klas te voldoen.
- Pas bestaande werkkaarte aan na 'n eenvoudiger weergawe met meer leidrade. Merk sleutelwoorde en vereenvoudig die vrae. Werkkaarte kan in afdelings verdeel word waar leerders net die afdeling voltooi waarmee hulle gemaklik voel. Leerders moet duidelik verstaan wat van hulle verwag word en wat die doel van elke aktiwiteit is. Ontwikkel vooraf 'n tema of onderwerp waarvoor die leerders nie veel weet nie.
- Hou 'n krat met verrykingsaktiwiteite vir begaafde leerders.
- Span hulle in as mentors of kontroleerders in pare of groepwerk

Multigraad-klasbestuur

In multigraadklasse, waar verskillende grade saam onderrig word, is dit noodsaaklik om elke leerder se vermoëns te verstaan. Begin lesse met aktiwiteite wat alle leerders betrek en ken take toe op grond van hul individuele vaardigheidsvlakke. Gebruik paar- of groepwerk om leerders toe te laat om homogene (dieselfde vlak) of heterogene (verskillende vlakke) groepe saam te werk. Pas take aan om te verseker dat alle leerders betrokke bly en betekenisvol kan bydra.

Ondersteuning van verskillende leerstyle

In enige klaskamer, of dit met 15, 20 of 40+ leerders is, is daar 'n verskeidenheid leerstyle wees. Dit sluit in die manier waarop leerders inligting absorbeer, verwerk, verskuiwen en onthou. Om 'n inklusiewe leeromgewing te skep, is dit noodsaaklik om elke leerder se leerstyl te identifiseer en te ondersteun en jou onderrigmetodes aan te pas om aan hul behoeftes te voldoen.

Leerstyle kan in vier hoofkategorieë gegroepeer word:

- **Visuele/ Ruimtelike leer:** Dit is die mees algemene styl. Hierdie leerders presteer uitstekend wanneer inligting visueel aangebied word, soos in diagramme, grafieke en waarneming.
- **Ouditiewe leer:** Hierdie leerders verkies inligting die beste deur dit te hoor, te praat en te luister. Besprekings en verbale verduidelikings help hulle om nuwe konsepte te verstaan.
- **Lees- en skryf-leer:** Hierdie leerders in hierdie kategorie floreer deur te lees en te skryf. Hulle presteer in die verwerking van geskrewe inligting en het sterk teoretiese vaardighede.
- **Kinestetiese/Taktille leer:** Hierdie leerders verkies om te leer deur te doen. Hulle verwerk inligting deur aanraking, beweging en praktiese ervarings, en presteer in praktiese take.

EXTRACT PAGES

Afdeling B: Onderwysriglyne

Kwartaal 1

Oorsig

Temas	Hier is ek!	Week 1 & 2	
	Gevoelens	Week 3 & 4	
	Regte en verantwoordelikhede by die huis	Week 5 & 6	
	Hou my liggaam veilig	Week 7 & 8	
	Ruimte	Week 9 & 10	
Geïntegreerde Taalvaardighede	Inhoud, begrippe en vaardighede	Lys van voorgestelde hulpbronne	
Luister en Praat	<ul style="list-style-type: none"> • Luister vir die hoofgedagte en besonderhede in stories en beantwoord oopeindevrae. • Luister na 'n storie en bepaal die verband tussen oorsaak en gevolg. • Praat oor gevoelens oor 'n teks en verskaf redes. • Luister na 'n ingewikkelde reëlstruktuur en reageer toepaslik. • Neem deel aan 'n geselskap as 'n sosiale vaardigheid, aanvaar en respekteer die manier waarop ander praat. • Lewer 'n mondelinge aanbieding (bv. vertel persoonlike nuutblywings of 'n voorwerp of ervaring, herroep 'n gebeurtenis). • Vertel 'n kort storie met 'n eenvoudige storielyn en verskeie karaktere. • Gebruik 'n interessante taal (bv. vertel grappies en anekdotes). • Gebruik terminologie bv. onderwerp, werkwoord, voorwerp, vraag, stelling, bevel, sinonieme, antonieme, uitroepeteken, vraagteken. 	1-10	<ul style="list-style-type: none"> • Versamelbundel Stories 1-5 • Plakkaat 1 en 2 • Grootboek 1 en 2 • Kernleesboek Stories 1-5 • Gegradeerde Leesboeke Vlak 1 Boek 1-8 Vlak 2 Boek 1-2
Klanke	<ul style="list-style-type: none"> • Hersien die enkelklanke, dubbelklanke en tweeletterkombinasies en die klanke wat in Graad 2 onderrig is. • Stel nuwe klanke bekend en doen woordbou- en auditiewe klankherkennings-aktiwiteite. • Skerp die aangeleerde klankkennis in tydens ander taalaktiwiteite, byvoorbeeld, in gedeelde lees en skryf. • Identifiseer die letter-klank-verhouding van alle enkelklanke en hersien dubbelklanke. 	1-10	<ul style="list-style-type: none"> • Grootboek 1 en 2 • Kernleesboek Stories 1-5 • Gegradeerde leesboeke Vlak 1 Boek 1-8 Vlak 2 Boek 1-2 • Klankkaarte • DBO-werkboek

Gedeelde lees	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik visuele leidrade om oor 'n grafiese teks te praat. Byvoorbeeld, kyk na 'n foto en bespreek waaroor dit gaan, waar dit afgeneem is, ens. • Lees vergrote teks soos gedigte, Grootboeke, plakkate en elektroniese teks in klasverband saam met die onderwyser (gedeelde lees). • Lees 'n boek in klasverband saam met die onderwyser en beskryf die hoofgedagte en hoofkarakters. • Lees instruksies in die klaskamer. • Lees verskillende gedigte oor 'n onderwerp en bespreek dit (beide formaat en betekenis). • Beantwoord hoër-orde-denkvrae, wat op die teks gegrond is, voor, gedurende en nadat die teks gelees is. Byvoorbeeld: "Wat dink jy gaan volgende gebeur? Hoekom sê jy so?" • Herken die gebruik van aanhalingstekens in skriftelike stories. 	1-10	<ul style="list-style-type: none"> • Grootboek 1 en 2 • Plakkate 1 en 2 • Kernleesboek Stories 1-5 • DBO-werkboek • Eie bronne <ul style="list-style-type: none"> – Gedigte – Stories uit gedeelde skryfsessies – Tydskrifte, advertensies, kaarte
Groepsbegeleide lees	<ul style="list-style-type: none"> • Lees stil en hardop in leesgroepe saam met die onderwyser, dit wil sê, die hele groep werk met dieselfde teks / storie wat op die groep se leesvlak is. • Gebruik klankkennis, kontekstuele en strukturele analitiese dekoderingvaardighede tydens beide stillees en hardoplees. • Pas selfkorrigeringsstrategieë toe tydens lees: herlees, pouseer, en oefen 'n woord voordat dit hardop gesê word. • Monitor tydens lees eie woordherkenning- en begripsvaardighede. • Toon begrip vir leesvlakke soos punte, vraagtekens, uitroepetekens en aanhalingstekens tydens hardoplees. 	1-2	<ul style="list-style-type: none"> • Gegradeerde leesboeke Vlak 1 Boek 1-8 Vlak 2 Boek 1-2 • Klasleesboeke • DBO-werkboek
Handskrif	<ul style="list-style-type: none"> • Vorm alle klein letters en hoofletters en skryf woorde in 'n geskepte lopende skrif / skrif met verbindings. • Handreël skryfgereedskap doeltreffend: potlood, uitveër, skaal. • Skryf eenvoudige woorde in lopende skrif / skrif met verbindings. • Spasieer woorde korrek in lyne. • Skryf 'n sin leesbaar en korrek in beide drukskrif en lopende skrif / skrif met verbindings 		<ul style="list-style-type: none"> • Handskrifkaarte 1-4
Skryf	<ul style="list-style-type: none"> • Leerders mag steeds drukskrif in skriftelike werk gebruik tot aan die einde van die tweede kwartaal. • Demonstreer die korrekte gebruik van leestekens, spelling en taalstrukture (skryf in verskillende tydsvorme, meervoude). • Voorsien skryframe aan leerders om 'n storie of beskrywing te skryf en verskaf leiding t.o.v. die skryfproses. • Teken prente en skryf sinne om begrip van 'n storie te toon. 	1-10	<ul style="list-style-type: none"> • Woordmuur • Persoonlike woordeboek • Junior woordeboek

	<ul style="list-style-type: none"> • Skryf instruksies, byvoorbeeld, aan 'n vriend. • Gee idees, woorde en sinne vir 'n klasstorie (gedeelde skryf). • Gebruik prente om 'n onderwerp vir skriftelike werk te kies. • Gebruik woordboutegnieke, klankkennis en spelreëls om onbekende woorde te skryf. • Gebruik die teenwoordige, verlede en toekomstige tyd korrek. • Skep eie woordbank en persoonlike woordeboek deur die eerste letter van die woord te gebruik soos appel, boek, dam, ens. 		
Selfstandige Lees Lees in pare	<ul style="list-style-type: none"> • Lees tekste op hul eie: prentebouke en eenvoudige storiebouke. • Speel leesspeletjies en voltooi blokkiesraaisels om lees- en woordeskatvaardighede in te skerp (bv. "Snap", geheuespeletjies). 	1-10	<ul style="list-style-type: none"> • Kernleesboek • Gedeelde leesbouke • Klasbouke • DBO-werkboek
Hardoplees	<ul style="list-style-type: none"> • Luister en neem deel aan besprekings • Lees hardop met toenemende vaardigheid en selfvertroue. 	1-10	<ul style="list-style-type: none"> • Grootbouke • Gegradeerde Leesbouke • Kernleesboek
Taal	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik korrekte puntuasie en woordorde. • Skryf verskillende soorte sinne: Stelsin, Vraagsin, Uitroepsin, Bevelsin. • Verdeel woorde in lettergrepe. • Skryf die dae van die week en die maande van die jaar korrek. • Gebruik die teenwoordige, verlede en toekomstige tyd korrek. • Gebruik woordboutegnieke, klankkennis en spelreëls om onbekende woorde te skryf. 	1-10	

Weekplan

- Die leerprogram volg dieselfde roetine elke week.
 - Dit maak dit maklik vir onderwysers en leerders om te volg.
 - Leerders kan vir die volgende aktiviteit voorberei sodra hulle die roetine ken.
- Die weekplan moet nie meer as 8 ure per week oorskry nie.

Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrydag
Luister en Praat 15	Luister en Praat 15	Luister en Praat 15	Luister en Praat 15	
Klanke 15	Klanke 15	Klanke 15	Klanke 15	Klanke 15
Gedeelde lees 15	Gedeelde lees 15	Gedeelde lees 15	Gedeelde lees 15	Gedeelde lees 15
Groepsbegeleide lees 30	Groepsbegeleide lees 30	Groepsbegeleide lees 30	Groepsbegeleide lees 30	Groepsbegeleide lees 30
	Handskrif 15	Handskrif 15	Handskrif 15	Handskrif 15
	Skryf 20	Skryf 20	Skryf 20	
Totaal: 8 ure per week				

Week 1: Hier is ek!

Grondlynassessering

Voorgestelde hulpbronne		
Rekordeer leerders se vaardigheidsvlakke gedurende hierdie week ten einde leesgroepe te vorm en leerders te identifiseer wat remediërende hulp of verryking benodig.	Versamelbundel (VB)	Storie 1: Die towerpotlood
	Grootboek 1 (GB)	Storie 1: Trevor verjaar
	Kernleesboek (KL)	Storie 1: Corli hou van ...
	Gegradeerde leesboek (GL)	Vlak 1 Boek 1: Trevor verjaar!
	Klankkaart	Verwant aan klanke van die week
	DBO-werkboek	Kwartaal 1-aktiwiteit
		Handskrifkaarte 1-4
Hoëfrekwensie- en sigwoorde	Klankwoorde	Temawoorde
die, wat, ons, word ek, dink, gaan, baie deur, julle, sê, onder huis, vandag, altyd, daardie	Dubbelklanke: -aa-, -ee-, -oo-, -uu- baan, maak, saam, haak eer, een, geel, steek roos, groot, vloot, oor nuus, muur, duur, nuus	gaap, lui, oggend, betons, slaap, broer, saam, koel, vierlik, vier, vriend, paar, idee, vuur, vlam, goeie

Daaglikse Aktiwiteite

Groet	<ul style="list-style-type: none"> Onderwyser groet die klas. Vra leerders om na klasmaat te draai en hulle klasmaat te groet. Demonstreer hulle groet saam met 'n leerder vir die klas.
Vraag van die dag	<ul style="list-style-type: none"> Wanneer verjaar jy? Verdeel leerders in vyf groepe. Elke groep sal die vraag een keer per week antwoord.
Liedjie/ gedig/ rympie of speletjie	<ul style="list-style-type: none"> Gebruik 'n liedjie of rympie wat elke oggend gesing kan word om leerders te bereik spesiaal te laat voel.

Taalvaardighede	Onderwyser	Hulpbronne
Luister en Praat (4 x 15 min) 1 uur	<p>Les 2: Daaglikse aktiwiteite fokus op Hier is ek!</p> <ul style="list-style-type: none"> Leerders stel hulself voor en vertel van hul laaste verjaardag of iets snaaks wat hulle al beleef het. Stel leerders op hul gemak en verduidelik die L&P roetine vir elke dag. <p>Les 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Gefokusde aktiwiteit: Lees VB Storie 1 voor. Leerders identifiseer die hoofgedagte en hoofkarakter. Vra: Dink jy hierdie is die beste titel vir die verhaal? Hoekom? <p>Les 4</p> <ul style="list-style-type: none"> Doen Aktiwiteit 1: Leerders reageer op instruksies. 	VB Storie 1: Die towerpotlood Aktiwiteit 1 Blanko A4-bladsye
Klanke (5 x 15 min) 1 uur 15 min	<p>Les 1-2</p> <ul style="list-style-type: none"> Hersien enkel- en dubbelklanke van Graad 2 m.b.v. Klankkaarte. Speel speletjie waarin groepe leerders kompeteer om woordfamilie-woorde en rymwoorde voor te stel. 	KL Storie 1 Corli hou van ... Klankkaarte

	<p>Les 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voltooi Aktiwiteit 3. <p>Les 4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informele speltoetsie van dubbelklankwoorde. • Leerders spel bekende woorde reg. • Gebruik kennis om onbekende woorde reg te spel. <p>Les 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders werk in groepe en bou sinne met dubbelklankwoorde om begrip te toon. Gebruik isoleer-, verwyder-, vervang-aktiwiteite. 	Aktiwiteit 3-bladsy vir elke leerder
<p>Gedeelde Lees (5 x 15 min) 1 uur 15 min)</p>	<p>Les 1-2</p> <p>Prelees</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maak seker al die leerders kan die boek sien. • Stel die boek bekend deur na die titel en eerste illustrasie te wys. • Leerders ken die hoofkarakter in illustrasie uit. • Bespreek die agtergrond en tyd van eerste prent. <p>Gedurende lees</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lees die boek voor en modelleer uitspraak, toon en posering. • Vra leerders na elke blad wat hulle voorspel uitgegaan gebeur. <p>Postlees</p> <p>Vra postlees vrae in die GB.</p> <p>Les 3-4</p> <p>Prelees</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders vertel wat hulle ophou van die storie. <p>Gedurende lees</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders lees die storie hardop saam met onderwyser. <p>Postlees</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het jy van die storie gehoor? Motiveer antwoorde. <p>Les 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders voltooi Aktiwiteit 4 in hul werkboeke. 	<p>GB Storie 1: Trevor verjaar!</p> <p>Aktiwiteit 4</p>
<p>Groepsbegeleide Lees (5 x 30 min) 2 uur 30 min)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Leerders voorspel en identifiseer eienskappe m.b.t. struktuur, vorm en sinsbou waarop tydens lees gefokus kan word. <p>Les 1 vir die groep</p> <p>Gesels oor die onderwerp van die storie en bring in verband met leerders se eie ervaring - verjaarsdae.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wys die klankwoorde en woordeskatwoorde uit. • Vra: Waar vind die storie plaas? Watter tyd van die dag is dit? • Leerders lees stil in hulle groepe. • Beweeg tussen leerders deur en vra individue om hardop voor te lees. • Fokus op dekodeeringsvaardighede om moeilike woorde uit te spreek en betekenis te bepaal. • Prys selfkorrigering en modelleer intonasie. • Bespreek vrae oor hoe leerders voel oor die teks, hul indrukke van die illustrasies en voorstelle vir alternatiewe karakters/gebeure. <p>Les 2 en verdere sessies</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders lees die teks op hul eie of in pare. • Maak seker dat elke leerder in die groep hardop vir jou voorlees • Doen woordbou-aktiwiteite • Moedig selflees aan om vlotheid te ontwikkel. Leerders wat by tafels sit doen Aktiwiteit 2 of lees selfstandig. 	<p>GL Vlak 1 Storie 1: Trevor verjaar</p> <p>GL Vlak 1 Boek 1 Klasleesboeke DBO-werkboek</p>

Handskrif (4 x 15 min) 1 uur	Les 1-4 <ul style="list-style-type: none"> • Leerders kopieer 'n sin met klankwoorde in drukskrif vanaf 'n skrifkaart. • Hulle voeg dan nog twee sinne van hul eie by in drukskrif en gebruik klank- en sigwoorde. 	Handskrifkaarte 1-4 Skrifkaarte met sin
Skryf (3 x 20 min) 1 uur	Les 1-3 <ul style="list-style-type: none"> • Verduidelik dat leerders hul eie woordeboek gaan begin en byhou deur die jaar. • Leerders begin deur die woordeskatwoorde van die week in alfabetiese volgorde in hul woordeboeke te skryf. • Leerders skryf drie sinne oor hul doelwitte vir hierdie kwartaal in hul werkboeke. Opskrif en datum. 	Persoonlike woordeboek A5-Skryfboek met lynne vir elke leerder
Taal	<ul style="list-style-type: none"> • Lê hierdie week klem op korrekte puntuasie in sinne en hoofletters van Eiename: dae/maande. 	Woordeboek
Selfstandige lees Lees in pare	<ul style="list-style-type: none"> • Lees 'n fiksieteks uit die DBO-werkboek, of uit die klasrak of biblioteek/ leeshoekie op hul eie of in pare. 	DBO-werkboek klasrak/ biblioteek
Informele Assessering	<ul style="list-style-type: none"> • Verwys na Aktiwiteit 1-4 op volgende bladsy. Gebruik assesseringstelsel tesame met waarneming in die klas om leerders in leesvaardigheids- en leesgroepe te verdeel. 	

Gebruik die DBO-werkboek vir aktiwiteite terwyl jy besig is met individuele leesassessering. Na afloop van elke aktiwiteit kan jy aan die leerders terugvoer gee oor areas waarin hulle sterk toets en waar daar ruimte is vir verbetering is.

wenke

Klasorganisasie: Vestig vanaf Dag 1 'n klasroetine met insette vanaf die leerders (Kleureëls)

Inklusiwiteit: Maak seker dat leerders met sig- en gehoorprobleme voor sit.

Aktiwiteit 1

Luister (Net vir onderwyser vir voorlesing)

- Elke leerder teken die volgende instruksies terwyl dit voorgelees word.
- Lees een maal deur terwyl leerders net luister.
- Lees nog twee maal stadig deur terwyl hulle werk.
- By die laaste voorlesing moet leerders seker maak dat hulle elke stap voltooi het.
- Geen onderbrekings deur leerders toegelaat nie.
- Benodig: Blanko A4-bladsy per leerder, Kleurkryte (blou, rooi, groen), Potlood.

Instruksies:

- Vou jou bladsy in die helfte, in die breedte **en** in die lengte.
- Sit die bladsy voor jou neer met kort kante bo en onder.
- Gebruik die **blou** kleurkryt. Nommer blokkies **bo** 1 en 2.
- Gebruik die **rooi** kleurkryt. Nommer blokkies **onder** 3 en 4.
- Teken 'n blommetjie in blokkie nommer 2 met die rooi en groen kleurkryte.
- Teken 'n karretjie in blokkie nommer 4 met die blou en rooi kleurkryte.
- Skryf jou naam in blokkie nommer 1 met 'n potlood.

Informele Assessering:

- Leerder luister met aandag na die instruksies sonder om te onderbreek.
- Reageer gepas op instruksies.

Kontrolelys:

- Leesters luister gefokus sonder onderbreking.
- Voer instruksies met gemak uit.
- Die tekening stem ooreen met die beskrywing in die instruksies.

Aktiwiteit 2**Lees**

- Leerders moet individueel getoets word.
- Lees 'n lysie van 20 sigwoorde binne een minuut.
- Merk volgens kontrolelys.
- Merk woorde wat verkeerd gespreek of uitgelaat word, met 'n kruisie. Indien die leerder nie al die woorde in een minuut kan lees, merk ongeleeste woorde met 'n kruisie.

Lees woorde van links na regs.				
die	van	ons	word	moet
ek	dink	gaan	baie	sien
deur	julle	sê	onder	water
hier	vandag	altyd	daardie	dieselfde

Informele Assessering:

- Herken en lees die leerder die woorde sonder om te hakkel of te huiwer?
- Kan die leerder die woorde reguit van links na regs lees?
- Maak die leerder gebruik van 'n vinger om aan te dui of is die oë alleen genoeg vir rigting?

Kontrolelys:

- Lees die woorde in die regte rigting.
- Lees sonder huiwering.
- Leerder pas selfkorrigerings toe.
- Leerder herken en spreek meeste woorde korrek uit.
- Voltooi al die woorde binne een minuut.

Aktiwiteit 3

Klanke geïntegreer met Lees

Kleur die woorde met dieselfde vokaalklanke met dieselfde kleur in.

broei	vrae	goor	leeu	loei	meeu	waai	muur
taai	buite	beur	poot	duur	groei	kreun	weet
suur	skreeu	stoei	tooi	kraai	vuur	rooi	leu
boos	skeur	hooi	maai	sloot	skeet	ruim	leu

Informele Assessering:

- Herken en groepeer leerder die woorde met gemak?
- Verstaan die leerder die opdrag en voer hulle die hele opdrag gefokus uit?
- Kon leerder korrekte klankgroeperings maak?

Kontrolelys:

- Die leerder maak korrekte groeperings.
- Leerder werk gefokus.
- Leerder het die aktiwiteit binne die gegewe tyd voltooi.

Aktiwiteit 4

Lees geïntegreer met Taal

Lees die storie deeglik en beantwoord die vrae in jou werkboek. Onthou jou opskrif en datum.

Piet loop weg. Hy wil nie meer speel nie. Hy wil se maats maak nie reg met hom nie. Piet wil ook 'n beurt hê om te skop.

Op pad huis toe ontmoet Piet Bessie. Bessie is sy beste maat.

"Wat is fout, Piet?" vra Bessie. Sy sien hy lyk hartseer.

"Niemand wil my 'n kans gee om te skop nie. Ek moet net heeltyd vang en aangee," antwoord Piet vies.

"Kom, ek en jy kan met my gaan speel. Ek sal jou kans gee om te skop," belowe Bessie.

Bessie wys vir Piet hoe om die bal te stel. Sy wys ook vir hom hoe om ver en hoog te skop. Piet skop die bal deur die pale. Hy is baie dankbaar vir Bessie.

"Dankie Bessie!" sê hy.

Begripvrae – Leerders beantwoord skriftelik in hul werkboeke

1. Wie is die hoofkarakter in hierdie storie?
2. Hoekom het Piet weggeloop van sy maats af?
3. Wie is Bessie?
4. Wat het Bessie gedoen om Piet te help?
5. Watter sport beoefen Piet en Bessie en hoe weet jy dit?

Informele Assessering:

- Lees en antwoord met begrip.
- Evalueer of die leerder die hoofgebeure in die leesstuk korrek verstaan.
- Beoordeel of die leerder logiese afleidings maak en hulle antwoorde motiveer.

Kontrolelys:

- Leerder lees stil en keer terug na teks om antwoorde te soek.
- Herken hoofgedagtes, karakters en besonderhede.
- Maak kontekstuele afleidings.

Verrykingsaktiwiteit

- Skryf die sinne hieronder in drukskrif.
- Skryf daarna nog twee sinne van jou eie oor die boeke wat jy graag lees.
- *Ek hou baie van skool, leer en lees. Ek het al twintig boeke gelees.*
- *Strokiesprente is my gunsteling! Wat lees jy graag?*

EXTRACT PAGES

Week 2: Hier is ek!

Wat jy benodig:		
Voorgestelde hulpbronne	Versamelbundel (VB)	Storie 1: Die towerpotlood
	Grootboek 1 (GB)	Storie 1: Trevor verjaar
	Kernleesboek (KL)	Storie 1: Corli hou van ...
	Gegradeerde leesboek (GL)	Vlak 1 Boek 2: Sien my raak, ek maak saak
	Klankkaart	Verwant aan klanke van die week
	DBO-werkboek	Kwartaal 1-aktiwiteite
	Werkvel 1	Handskrifkaarte 1-4
Hoëfrekwensie- en sigwoorde	Klankwoorde	Temawoorde
jou, hulle, nie, baie, het, sê, 'n, jaar, hy, kyk, in, twee, ek, dis, te, julle, om, hierdie, vir, almal,	Dubbelklanke: -aa- maak, slaap, gaap, verjaar -ee- een, keer, veels, skree, -oo- skool, antwoord, troos; boom -uu- vuur Diffonge met twee vokale: -ie- die, boetie, sussie, -oe- hoekom, sjoe, -ou- jou, juffrou	geheim, daer, pesisile, opgewonde, per, in sy koppie, tradisie, antie, vuur, vlam, verras, stil, versier, koek, maats

Daaglikse Aktiwiteite – Luister en praat

Groet	<ul style="list-style-type: none"> Onderwyser groet die klas. Vra leerders om 'n maat te draai en hulle klasmaat te groet. Demonstreer hie, draai saam met 'n leerder vir die klas.
Vraag van die dag	<ul style="list-style-type: none"> As jy een verjaardagwens kon kry, wat sal dit wees? Verdeel leerders in vyf groepe. Elke groep sê die vraag van die dag een keer per week antwoord.
Liedjie/ gedig/ rympie of speletjie	<ul style="list-style-type: none"> Werk aan die verjaardagliedjies – opnames

Taalvaardighede	Onderwysgelyne	Hulpbronne
Luister & Praat (4 x 15 min) 1 uur	1.4 Daaglikse aktiwiteite fokus op <i>Hier is ek!</i> Luister Preles <ul style="list-style-type: none"> Leerders vertel wat hulle onthou van die storie. Identifiseer hoofgedagte en besonderhede. Vra: Dink jy hierdie is die beste titel vir die verhaal en hoekom? Gedurende lees <ul style="list-style-type: none"> Lees die teks weer. Vra dat leerders luister vir dubbelklankwoorde. Stop en vra wat hulle dink volgende gaan gebeur. Postleesvrae <ul style="list-style-type: none"> Vra: wat gebeur aan die begin, middel en einde. Is dit 'n ware storie? Hoekom sê jy so? Watter dinge het Jaden alles geteken? Sou jy graag so 'n potlood wou hê? Wat sou jy daarmee teken? 	VB Storie 1: Die towerpotlood

	<p>Les 2-4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doen daaglikse aktiwiteite informeel. • Leerders herroep wat hulle onthou van VB-storie. • Lees die teks weer. • Rolspel hoe jy iemand vir 'n geskenk sal bedank. 	Aktiwiteit 1
<p>Klanke (5 x 15 min) 1 uur 15 min</p>	<p>Les 1-5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hersien dubbelvokaal klanke en tweeklanke van Graad 2 m.b.v. die klankkaart wat leerders hardop sê en/of klank. • Leerders gee eie voorbeelde van woorde. • Gee 'n klank – leerders skryf twee woorde. • Gee 'n woord – leerders skryf 'n rymwoord • Doen Aktiwiteit 1 vir vaslegging 	<p>KL Storie 1: Corli hou van ... Klankkaart</p> <p>Aktiwiteit 2</p>
<p>Gedeelde lees (5 x 15 min) 1 uur 15 min</p>	<p>Les 1-5</p> <p>Prelees</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kyk na die titel en identifiseer vir Trevor in die prent. • Wat vier 'n mens as jy verjaar? • Hoe oud dink jy is Trevor vandag? • Deel jy 'n kamer met iemand? • Dink jy dit gebeur dat mense soms van hul verjaardag vergeet? Verskaf redes vir antwoorde. <p>Wat om te doen tydens Eerste lees</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modelleer hardoplees: spoed, volume en intonasie. • Leerders luister met aandag sonder onderbreking. • Bespreek illustrasies en markeringsspellings. • Wys dubbelvokaalklanke en tweeklanke uit. • Identifiseer al die karakters. <p>Wat om te doen tydens Tweede lees</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vra leerders om volgorde van gebeure te herroep. • Onderwyser lees die teks weer. • Beantwoord vrae oor die storielyn, soos: • Wat gebeur volgende? Waarom gebeur dit? • Hoekom het Trevor se ma nie vir hom 'n partytjie gehou nie? <p>Wat om te doen tydens Derde lees</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders lees die teks hardop saam met jou. • Bespreek die uitleg van die verjaardaguitnodiging. • Vra vrae daaroor: Wie? Wat? Waar? Wanneer? <p>Leesvrae:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vra hoe die storie leerders laat voel. • Stem hulle saam met wat sy maats gedoen het? 	<p>GB 1 Storie 1: Trevor verjaar</p>
<p>Groepslees (5 x 30 min) 2 uur 30 min</p>	<p>Les 1 vir elke groep</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gesels oor die onderwerp van die storie en bring in verband met leerders se eie ervaring - verjaarsdae. • Wys die klankwoorde en woordeskatwoorde uit. • Vra: Waar vind die storie plaas? Watter tyd van die dag is dit? • Leerders lees stil in hulle groepe. • Beweeg tussen leerders deur en vra individue om hardop voor te lees. • Fokus op dekodingsvaardighede om moeilike woorde uit te spreek en betekenis te bepaal. • Prys selfkorrigering en modelleer intonasie. • Bespreek vrae oor hoe leerders voel oor die teks, hul indrukke van die illustrasies en voorstelle vir alternatiewe karakters/gebeure. 	<p>GL Vlak 1 Boek 2: Sien my raak, ek maak saak</p>

	Les 2 en verdere sessies <ul style="list-style-type: none"> • Leerders lees die teks op hul eie of in pare. • Maak seker dat elke leerder in die groep hardop vir jou voorlees • Fokus op klanke: Doen woordbou-aktiwiteite met dubbelklankwoorde. • Fokus op taal: Soeklees vir verskillende soorte sinne. • Moedig selflees en lees in pare aan om vlotheid te ontwikkel. 	
Handskrif (4 x 15 min) 1 uur	Les 1-4 <ul style="list-style-type: none"> • Voer lopende skrif in: Oefen die i en t patroontjie. • Aktiwiteit 3: Kopieer geskrewe teks korrek. • Skryf diktee van drie sinne. 	Handskrifkaarte 1-4 Aktiwiteit 3 U...
Skryf (3 x 20 min) 1uur	Les 1-3 <ul style="list-style-type: none"> • Gedeelde skryf: Leerders gee idees vir klasreëls • Maak jou eie partytjie-uitnodiging. Aktiwiteit 4 • Gebruik voorbeeld in Vlak 1 Storie 1 	Maak 'n kaart van klasreëls Aktiwiteit 4
Taal	<ul style="list-style-type: none"> • Woordbou: Soek woorde wat rym met ...; Sinonieme vir ... • Gebruik die -t en -d slotklank korrek. • Skryf die name van dae en maande korrek. • Punktuasie-oefening 	Woordelys Muurkaart
Selfstandige lees Lees in pare	<ul style="list-style-type: none"> • Lees KL Storie 1 in pare of individueel terwyl jy verwys met ander groepe werk. • Beantwoord Begripsvrae aan die einde skryfboek. 	KL: Storie 1: Corli hou van ... GL Vlak 1 Boek 1 en 2 Klasreeks Prentboeke
Informele Assessering	<ul style="list-style-type: none"> • Verwys na Aktiwiteit 1 	

Luister en Praat: Verlig die daaglikse aktiwiteite in 'n vaste roetine wat nie meer as vyf minute in beslag neem nie.

wenke

Differensieer

- Pas skryftaakswaard aan vir swakker leerders sodat hulle net tekeer 'n skryfraam van 'n uitnodiging voltooi.
- Groepgeleide lees: Leerders moet daaglikse lees tuis inoefen. Bevorder lees vir genot deur leerders toegang te gee tot klaslesboeke en skoolbiblioteekboeke.

Aktiwiteit 1

Klanke

Aktiwiteit 1: Luister en Praat geïntegreer met Selfstandige lees en Skryf

- Luister na 'n storie en beantwoord hoër-orde vrae.
- Identifiseer hoofgedagte en besonderhede.
- Vra: Dink jy hierdie is die beste titel vir die verhaal en hoekom?
- Leerders evalueer die storie en sê waarvan hulle gehou het/nie gehou het nie.

Informele Assessering:

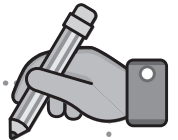
Mondeling en waarneming

- Luister met aandag en gepaste gedrag
- In staat om hoër-orde vrae te beantwoord en kommentaar daarop te lewer.
- In staat om te storie te evalueer en uitspraak daarvoor te gee.

Kontrolelys:

- Reageer mondelings op gelyes storie
- Beantwoord vrae mondeling
- Reageer gepas op hoër-orde vrae
- Motiveer antwoorde uit die teks

Aktiwiteit 2

Klanke geïntegreer met Luister en Praat, Lees en Skryf

1. Onderstreep die woord wat nie uit die reë van die dubbelklanke pas nie.

- a) maat; praat; raad; mat; jaar; kaal; fees; neem; net; keer; weer; feit
c) vuur; vier; duur; suur; duur; d) oop; poot; groot; brood; grot

2. Vul die korrekte klank uit die blokke by die woord in

-ie-	-ee-	-ou-	-oo-	-ee-	-aa-
------	------	------	------	------	------

- a) Trevor maak die voordeur oop.
b) Hy sny die rj ___ ra ___ k.
c) Stel die mus ___ k sagter!
d) Voel jy noe ___ s die windjie?
e) Die kinders ___ e lui om te l ___ r.

Informele Assessering:

Mondeling en waarneming

- In staat om woorde met dubbelklanke en tweeklanke te identifiseer en uit te spreek.
- Verstaan die betekenis van klankwoorde.
- In staat om betekenisvolle sinne te skryf.

Kontrolelys:

- Onderskei tussen woorde met dubbelvokaal en enkelvokaal.
- Vul korrekte tweeklanke in.
- Vorm eie woorde met die klanke en gebruik dit in sinne.
- Gebruik hoofletters, punte, uitroepeteken en vraagteken korrek.

Aktiwiteit 3

Handskrif geïntegreer met Skryf

1. Maak die [w] patroon tot in jou skrifboek.
2. Oefen die [i in cursive writing] letter in rye. Los spasies tussen in.
3. Oefen die [t in cursive writing] letter in rye. Los spasies tussen in.
4. Kopieer hierdie sin netjies in drukskrif. Let op na die leestekens.

“Môre, liewe maatjies! Hoe gaan dit vandag?”

Informele Assessering:

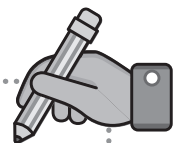
Waarneming en skriftelike verslaghouding

- Gebruik skryfbehoeftes doeltreffend.
- Gebruik die korrekte potloodgreep.
- Vorm patroon en letters korrek.
- Kopieer geskrewe teks korrek.

Kontrolelys:

- Vul een bladsy met die [w] patroon.
- Vul een bladsy met die [i] letter en die [t] letter.
- Laat voldoende spasies tussen letters.
- Kopieer die sin korrek in drukskrif.

Aktiwiteit 4

Skryf geïntegreer met Luister en Lees, Gedeelde lees,

Handskrif en Taalgebruik

Maak 'n uitnodiging na jou verjaardag, partytjie. Gebruik mooi skrif en versier.

Jy moet aandui:

- Vir wie en waarvoor die uitnodiging is. Byvoorbeeld: (Naam) word uitgenooi na (Naam) se verjaardag, partytjie.
- Wanneer dit plaasvind (Datum en tyd). Byvoorbeeld: Saterdag, 12 Februarie om 11:00.
- Waarheen gaan (Plek).
- Of daar 'n tema is. Byvoorbeeld: Almal moet pienk aantrek.
- Enige ander belanging wat jou gaste benodig.

Informele Assessering:**Mondeling, waarneming, skriftelike verslaghouding**

- Beplan die skryfwerk met behulp van 'n skryfraam.
- Stel vrae om die skryftaak te definieer.
- Gebruik woordboutegnieke om onbekende woorde te skryf.
- Skryf woorde om 'n sin te vorm en gebruik korrekte punktuasie.

Kontrolelys:

- Beplan die skryfwerk rofweg.
- Besluit watter inligting om in te sluit.
- Spel woorde korrek.
- Skryf duidelik en leesbaar.
- Beskryf die tema in drie sinne.
- Gebruik korrekte punktuasie.
- Versier uitnodiging gepas.

Verrykingsaktiwiteit

Teken jou ideale tema-verjaardagkoek.

Week 3: Gevoelens

Wat jy benodig:		
Voorgestelde hulpbronne	Gegradeerde Leesboek (GL)	Vlak 1 Boek 3: Tyd vir toneelspeel
	Plakkaat 1	Emosies
	Versamelbundel (VB)	Storie 2: Die hoogmoedige hiëna
	Grootboek 1 (GB)	Storie 2: Bandile se kat is angstig
	Kernleesboek (KL)	Storie 2: My gelukkigste dag
	Klankkaart	Verwant aan klanke van die week
	DBO-werkboek	Kwartaal 1-aktiwiteite
	Werkvel 1	Handskrifkaarte 1-4
Hoëfrekwensie- en sigwoorde	Klankwoorde	Temawoorde
baie, die, ek, het, hierdie, hulle, hy, in, jou, jy, kan, kyk, maar, moet, 'n, nie, of, om, ons, sê,	Diftonge met twee vokale: ui - ruil, uit, eu - seuns, kreun, steun, ei - vlei, treinspoor, Diftonge met drie vokale: -ooi – gooi, mooi, rooi, rooi, ooit -aai – draai, laai, afgelaai, -fai; -oei – moeilik, stoei, goeie, moeilikheid, -eeu – spreek, le	gelukkig, fiets, swinkel, bymek, draak, swinkel, trein, spoor, bang, moedeloos, splinter, moeilikheid, fontein, fontein, wonderlik, spoggerig, hartseer, partykeer, roetine, kommerd, vriendelik, staatmaker, aktief

Daaglikse Aktiwiteite – Luister en Praat

Groet	<ul style="list-style-type: none"> Onderwys en groet die klas. Vra leerders om 'n maat te draai en hulle klasmaat te groet. Demonstreer 'n groet saam met 'n leerder vir die klas.
Vraag van die dag	<ul style="list-style-type: none"> Wat maak jou gelukkig by die skool? Vra leerders in vyf groepe. Elke groep sal die vraag een keer per week antwoord.
Liedjie/ gedig/ rympie of speletjie	Enige gepaste inhoud wat by tema pas: Gevoelens

Taalvaardigheidsdoel	Onderwysriglyne	Hulpbronne
Luister & praat (4 x 15 min) 1 uur	Les 1-4: Daaglikse aktiwiteite fokus op Gevoelens Les 1 <ul style="list-style-type: none"> Gefokusde aktiwiteit: Lees die storie voor en bespreek die tema. Vra: Kyk na die prente en sê hoe die diere voel; Wat maak jou gelukkig of hartseer, bang en kwaad? Bespreek die lesse in die storie. Les 2-4 <ul style="list-style-type: none"> Vra: Wat omtrent skool is vir jou moeilik? Wat sal help? Leerders identifiseer situasies wat konflik in die klas kan veroorsaak en vind oplossings daarvoor. Bespreek diere in storie se probleme en vra terugvoer. Leerders rolspel die verskillende rolle in groepe. 	VB Storie 1: Die hoogmoedige hiëna

<p>Klanke (5 x 15 min) 1 uur 15 min</p>	<p>Les 1-5: Hersien tweeklanke -ooi, -aai, -oei, -eeu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders vorm eie woorde met klankkennis. • Speel woordspeletjies: iets wat klink soos...; wat rym met... • Speel alfabetpeletjie: Voeg elke letter van die alfabet vooraan die klank om te sien of jy so 'n woord kan vorm. • Smelt klanke saam: pr-ooi; kr-aai; spr-oei; skr-eeu. Gebruik isoleer-, verwyder-, vervang-aktiwiteite. • Vaslegging – doen Aktiwiteit 1. 	<p>Klankkaart KL Storie 2: Bandile se gelukkigste dag</p> <p>Aktiwiteit 1</p>
<p>Gedeelde lees (5 x 15 min) 1 uur 15 min</p>	<p>Les 1: Plakkaat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik visuele leidrade om te praat oor emosies. • Lees onderskrifte en vra leerders om gesigsuitdrukings na te maak. • Vra: Wanneer sal 'n mens X voel? Is dit reg om soms X te voel? Wie kan jy maak as jy X voel? <p>Les 2 (GB)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik illustrasies om inhoud te bepaal en voorspelings oor die storie te maak. • Vra wat vertel die illustrasies ons oor die verskillende karakters? Lyk Joa soos 'n tipiese dogtertjie? <p>Les 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modelleer hardoplees m.b.t. spoed, ritme en intonasie. • Gebruik illustrasies om verskillende emosies te bespreek. • Leerders wys tweeklanke met drie vokale. <p>Les 4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifiseer al die karakters en hul kenmerke vanaf prent 1. • Onderwyser lees die teks weer. • Beantwoord vrae oor die storie, soos: • Wat het Leo en Joa gemeen? Wat is die dieper boodskap in die storie? Hoeveel dit as mens angstig is? Is dit 'n lekker emosie? • Leerders bespreek die gevolgtrekking te kom dat Joa haar eie angstigheid moet daar ma probeer verduidelik deur te maak of dit Leo se wêreld hulle nodig het. <p>Les 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders lees die teks hardop saam met die onderwyser. • Beklemtoon intonasie en frasiering m.b.v. leestekens. • Wys na gesigsuitdrukings en lyftaal om emosie in die teks uit te druk. <p>Postleesvrae: Leerders beantwoord vrae in GB mondelings.</p>	<p>Plakkaat 1: Emosies</p> <p>GB 1 Storie 2: My kat is angstig</p>
<p>Groepsgedeelde lees (5 x 30 min) 2 uur 30 min</p>	<p>Prelees met elke groep</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bespreek die titel, tema en tipe storie. <p>Les 1 vir elke groep</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vra leerders hoe hulle vandag voel. • Wys die klankwoorde en woordeskatwoorde uit. • Soek die versteekte item in die boek. • Vra: Waar vind die storie plaas? Watter tyd van die dag is dit? • Leerders lees stil in hulle groepe. • Beweeg tussen leerders deur en vra individue om hardop voor te lees. • Fokus op dekodeeringsvaardighede om moeilike woorde uit te spreek en betekenis te bepaal. • Prys selfkorrigering en modelleer intonasie. • Bespreek vrae oor hoe leerders voel oor die teks, hul indrukke van die illustrasies en voorstelle vir alternatiewe karakters/gebeure. 	<p>GL Vlak 1 Boek 3: Tyd vir toneelspeel</p>

	Les 2 en verdere sessies <ul style="list-style-type: none"> • Fokus op Klanke: ei, ou, ei • Fokus op Taal: Woordorde • Moedig selflees aan om vlotheid te ontwikkel. 	
Handskrif (4 x 15 min) 1 uur	Les 1-4 <ul style="list-style-type: none"> • Voer lopende skrif in: Oefen die <i>m</i>- en <i>n</i>- patroontjie. • Kopieer letterkombinasies korrek. • Skryf diktee van drie sinne. 	Handskrifkaarte 1-4 Aktiwiteit 2 U eie sinne
Skryf (3 x 20 min) 1 uur	Les 1 <ul style="list-style-type: none"> • Gedeelde skryf (In pare): Twee dinge waarvoor julle dankbaar is. Les 2-3 <ul style="list-style-type: none"> • Beplan die skryfproses saam met 'n maat. • Skryf 'n paragraaf oor 'n gelukkige/hartseer dag 	Aktiwiteit 1
Taal	<ul style="list-style-type: none"> • Oefen woordaanpakvaardighede met nuwe en moeilike woordeskat. • Leerders voeg woorde by hul persoonlike woordeboeke. • Leer drie woordeskatwoorde per dag. 	Woordelys Woordmuur
Selfstandige lees Lees in pare	<ul style="list-style-type: none"> • Lees Storie 2 in KL individueel terwyl onderwyser met die groep werk. • Groepe lees Vlak 1 Boek 4. Elkeen lees 'n deel. • Oefen struktureel-analitiese dekodeeringsvaardighede • Beantwoord Begripsvrae oor KL-storie op 'n werkvel. 	KL Storie 2 GL Vlak 1 Boek 1-4 Aktiwiteit 4 Werkvel 2
Informele Assessering	<ul style="list-style-type: none"> • Verwys na Aktiwiteite 1-4. 	

Luister en Praat: Maak seker dat elke leerder deur die loop van die week 'n spreekbeurt kry, veral met die vraag van die dag. Hierdie is 'n goeie geleentheid om die leerders en hul omstandighede te leer ken.

Differensieer: Gedeelde skryf: Paar leerders heterogeen vir ondersteuning met Skryfaktiwiteit 3.

Selfstandige lees: Leerders kan Aktiwiteit 4 in pare doen.

Gee ondersteuning aan swakker lesers deur Werkkaart 1 saam met hulle tydens groepwerk te doen.

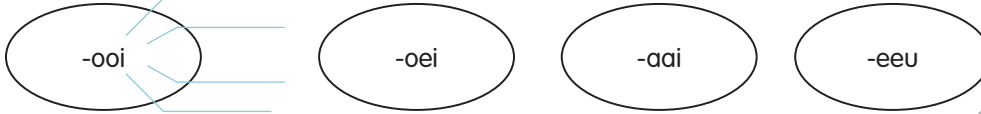
wenke

Aktiwiteit 1

Klanke

1. Maak nog woorde met die klanke hieronder:

2. Kies die korrekte beginklank uit die blokkie om die woorde in die sin te voltooi:

str-	spr-	skr-
------	------	------

- Mamma ___yk my skoolhemp.
- Die nartjieskil ___oei wanneer jy dit afskil.
- My juffrou is baie ___eng oor gesels in die klas.
- Die kinders ___ee partykeer die antwoorde uit.
- Joa, ___ing jy alweer op jou bed?

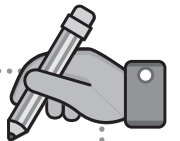
Informele Assessering:

- Hersien tweeklanke wat uit drie letters bestaan, ooi, aai, eeu, oei.
- Leeders skryf logiese sinne en gebruik korrekte puntuasie.

Kontrolelys:

- Vorm woorde met drie vokaalklanke.
- Voltooi woorde met drie medeklinkerbeginklanke.
- Vorm eie woorde met klanke

Aktiwiteit 2

Handskrif

- Skryf die dae van die week in drukskrif. Los spasies tussen die name.
- Skryf elke letterkombinasie drie keer in lopende skrif. Maak kommas tussen elke groepie letters.

tim, nit, mtr, an, in, min, mini, nim

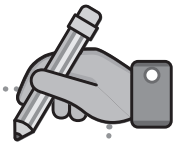
Informele Assessering:

- Handreer skryfgereedskap korrek.
- Vorming van patroon en letter.
- Skryf die dae van die week.
- Kopieer geskrewe teks korrek.
- Skryf met korrekte spasiëring.

Kontrolelys:

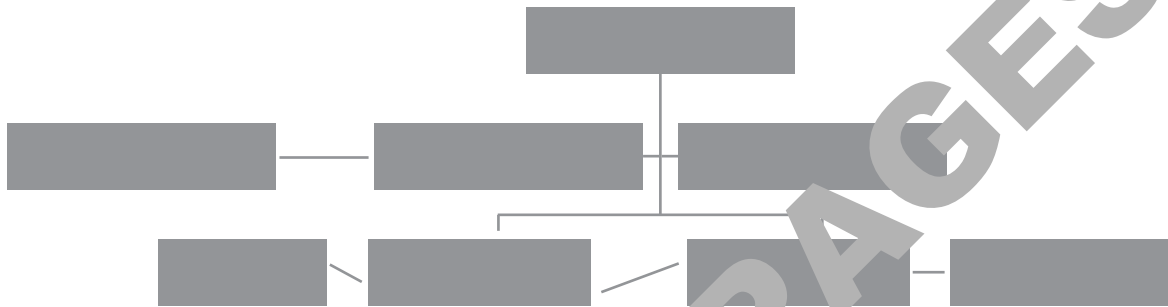
- Skryf die dae van die week met korrekte vorming van hoofletters en kleinletter.
- Laat spasies tussen woorde.
- Skryf letterkombinasies in lopende skrif.

Aktiwiteit 3

Skryf geïntegreer met Luister en Praat, Lees, Handskrif en Taal

- Skryf 'n paragraaf met ten minste agt sinne oor jou gelukkigste óf hartseerste dag.
- Beplan saam met 'n maat.
- Skryf idees en woorde in die geheuekaart.
- Maak dan sinne met daardie woorde.
- Skryf in die **verlede tyd**: Ek het ...; Dit was ...; Ons het gedink ...
- Gebruik hoofletters, punte, vraagtekens en uitroepetekens korrek.

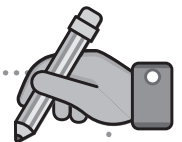
Informele Assessering:

- Beplan die skryfproses saam met 'n maat.
- Skryf woorde om 'n sin te vorm.
- Gebruik korrekte puntuasie.
- Gebruik woordboutegnieke, klankennis en spelreëls om onbekende woorde te skryf.

Kontrolelys:

- Beplan die storie in 'n geheuekaart.
- Skryf ten minste agt woorde/idees neer.
- Gebruik die woorde om sinne te maak.
- Gebruik hoofletters, punte, vraagtekens, kommas en uitroepetekens korrek.
- Spel woorde korrek.

Aktiwiteit 4

Selfstandige lees geïntegreer met Skryf en Taalgebruik

1. Soek vir die volgende gevoelswoorde uit *My gelukkigste dag* in die Kernleesboek: **gelukkig**, **moedeloos**. Vervolgtoloi daarna die tabel.

Die eerste woord is 'n Voorbeeld	Soek 'n kleiner woord daarin	Verdeel in lettergrepe	Skryf 'n woord wat dieselfde beteken
<i>angstig</i>	<i>angs</i>	<i>angs/tig</i>	<i>gespanne</i>
gelukkig			
moedeloos			

Informele Assessering:

- Gebruik struktureel-analitiese dekodingsvaardighede.
 - Breek woorde op in woorddele
 - Herken kleiner woorde binne 'n groter woord

Kontrolelys:

- Lees onafhanklik.
- Oefen soekleesvaardigheid.
- Spel woorde korrek.
- Voltooi die tabel.

Verrykingsaktiwiteit

Skryf 'n kort paragraaf (3-4 sinne) oor hoe jy al 'n maat by die skool gehelp het bygesien aan het. Wat was die probleem? Wat het jy gedoen om jou maat beter te laat voel?

EXTRACT PAGES

Week 4: Gevoelens

Wat jy benodig:		
Voorgestelde hulpbronne	Grootboek 1 (GB)	Storie 2: My kat is angstig
	Versamelbundel (VB)	Storie 2: Die hoogmoedige hiëna
	Kernleesboek (KL)	Storie 2: Bandile se gelukkigste dag
	Gegradeerde leesboek (GL)	Vlak 1 Boek 3 en 4: Tyd vir toneelspeel en My kat is angstig
	Klankkaart	Verwant aan klanke van die week
	DBO-werkboek	Kwartaal 1-aktiwiteite
	Werkvel 2	Handskrifkaarte 1-4
Hoëfrekwensie- en sigwoorde	Klankwoorde	Temawoorde
mense, bly, dit, een, twee, ook, maak, vra, haar, sien, af, deur, antwoord, loop, nader, tot, water, soos, huis, tog	Diftonge met drie vokale: -ooi, -aai, -oei, -eeu nooi, mooi, kwaai, paai, goeie, leeu, gooi, Diftonge met twee vokale: -ui- huis, lui, uitkom, kruip, ruik, kombuis, luister, buitentoe, tuin, tuinhekkie -ei- veilig, leibande, -eu- deurtjie, neusie, steur	maer, katjie, veilig, nuuskierig, hopen, koerant sandhok, versigtig, verken, uitgeg, geë, kiertsregop, ontby, voorgesteldes wild, maer — vet

Daaglikse Aktiwiteite – Luister en praat

Groet	<ul style="list-style-type: none"> Onderwyser groet die klas. Vra leerders om na 'n maat te draai en hulle klasmaat te groet. Demontreer hoe die groet saam met 'n leerder vir die klas.
Vraag van die dag	<ul style="list-style-type: none"> Watter aktiwiteit geniet jy om te doen? Leerders in vyf groepe. Elke groep sal die vraag een keer per week antwoord.
Liedjie, gedig, rympie of speletjie	<ul style="list-style-type: none"> Elke gepaste inhoud wat by tema pas: Gevoelens, Geniet.

Taalvaardighede	Leernaamlyst	Hulpbronne
Luister & Praat (4 x 15 min) 1 uur	Les 1-4: Daaglikse aktiwiteite fokus op Gevoelens <ul style="list-style-type: none"> Gefokusde aktiwiteit – Leerders luister na en volg instruksies (Akt. 1) in pare. Les 2-4 <ul style="list-style-type: none"> Wys die titel en eerste illustrasie. Wat beteken hoogmoedig? Bespreek die struktuur van die storie met betrekking tot genre (fabel) en wat hulle uit illustrasies wys word. Identifiseer die hoofkarakter en persoonlikheid. Hoe reageer die ander karakters op sy hoogmoed? Leerders gee hul mening oor die karakter en voorspel hoe die storie gaan eindig. Leerders benoem die emosies in die gedigte en bring dit in verband met hulle leefwêreld. Vra leerders of dit moontlik vir diere is om emosies te hê en te wys hoe hulle voel. 	Aktiwiteit 1: Instruksies VB Storie 2: Die hoogmoedige hiëna en eie keuse gedigte oor emosies.

Handskrif (4 x 15 min) 1 uur	Les 1-4 <ul style="list-style-type: none"> • Voer lopende skrif in: Oefen die <i>m</i>- en <i>n</i>- patroontjie. • Oefen die skryf van [r] en [p] in lopende skrif. • Skryf die woorde korrek in lopende skrif op skryfkaart wat leerders in hul skrifboeke oefen. 	Handskrifkaarte 1-4 Skrifkaart: pritt, pit, rit, trip, tip.
Skryf (3 x 20 min) 1 uur	Les 1 <ul style="list-style-type: none"> • Skryf die dae van die week korrek. Akt. 4 Les 2-3 <ul style="list-style-type: none"> • Voltooi eie geheuekaart vir beplanning van Toneel 2 (einde) van die toneelstuk. • Skryf twee dialoogreëls vir elke karakter in skryfboek. 	Aktiwiteit 4
Taal	<ul style="list-style-type: none"> • Skryf sinne in die teenwoordige, verlede en toekomstige tyd • Skryf woordeskatwoorde in hul persoonlike woordeboeke 	Woordeboek DBC-woordeboek
Selfstandige lees Lees in pare	<ul style="list-style-type: none"> • Leerders lees <i>My kat is angstig</i> op hul eie. • Som op volgens die vereistes in verrykingsaktiwiteit. 	Vlak 1 Boek 1-4 verrykingsaktiwiteit
Informele Assessering	• Verwys na Aktiwiteit 1-4.	

Luister en Praat: Kies gedigte van Jano Jacobs en gedigte uit die Kaapse Eisteddfod-versameling (aanlyn beskikbaar). Hou die gedigte lig en fokus op positiewe emosies.

Gedeelde Skryf: Beplan die beplanningstruktuur van lesse goed vooraf om die maksimum uit die gedeelde skryfsessie te kry.

Differensieer:

Stel vorige vlak 1 boeke beskikbaar aan leerders wat moeilik lees. Oorweeg ook die aanwys van leesmentors vir hierdie leerders.

Pas skryfaktiwiteit aan vir swakker leerders sodat hulle net een dialoogreël vir elke karakter skryf.

wenke

Aktiwiteit 1

Luister en Praat

- Werk in pare. Een maat gee die instruksies, die ander voer dit uit. Ruil later om. Lees eers al die instruksies en voer dan uit.
- Tik af soos wat jou maat die instruksies voltooi.
 - a) Loop vyf tree op een plek met jou arms langs jou sye.
 - b) Sak af op jou hurke met jou arms gekruis voor jou.
 - c) Staan op en steek jou regterhand in die lug.
 - d) Draai in die rondte en steek jou linkerhand in die lug.
 - e) Tik op jou kop met jou linkerhand en vryf sirkels oor jou maag met jou regterhand

Perfek!	Kort nog oefening	Jammer, nie korrek.

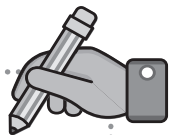
Informele Assessering:

- Luister met aandag en gepaste gedrag
- In staat om na ten minste vier instruksies te luister en dit korrek uit te voer.

Kontrolelys:

- Luister met aandag.
- Reageer gepas op instruksies.

Aktiwiteit 2

Klanke geïntegreer in Luister en Praat, Gedeelde lees, Groepsbedeelde lees, Selfstandige lees en Skryf

(Onderwyser lees)

- **Diktee:** Lees hierdie sinne voor vir leerders om korrek te skryf. Leerders skryf een sin met hierdie week se klankkeuse.

Die lui neus sluit vir die huis. Sy neus is klein en sit vas in die deur. Hy ruik 'n snaakse geur en dink dit is sy prooi. Om jou wat skryf en spraak belangrik is vir 'n goeie punt.

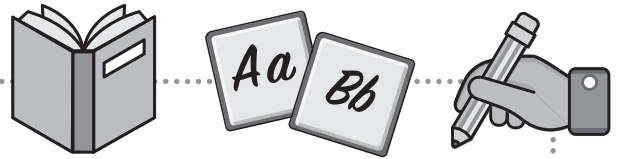
Informele Assessering:

- Gebruik diftonge met twee en drie vokale korrek.
- In staat om drie sinne diktee af te neem en korrek neer te te skryf.
- In staat om betekenisvolle sinne te skryf.

Kontrolelys:

- Skryf diktee met tweevokaal en drievokaal diftonge.
- Gebruik hoofletters en punte.
- Skryf duidelik en leesbaar.
- Skryf eie sinne.

Aktiwiteit 3

Selfstandige Lees geïntegreer met Klanke, Handskrif en Skryf

- Vluglees die teks in die storie *My kat is angstig* (GL Vlak 1 Boek 4) vir die klanke van die week. Skryf die woorde met hierdie klanke in jou skryfboek.neer.
a) -ooi-, -aai-, -oei-, -eeu-
b) Woorde wat begin met **skr-**, **spr-**, **str-** in die storie.

Informele Assessering:

- Identifiseer woorde met driekonsonant-tweeklanke deur vluglees van teks.
- Identifiseer woorde met driekonsonant-beginklanke deur vluglees van teks.
- In staat om rympare te vorm met tweeklanke.

Kontrolelys:

- Vluglees 'n teks.
- Vind woorde met klanke van die week.
- Skryf die woorde korrek.
- Maak rympare met ooi-, aai-, oe-, eeu-klanke.

Aktiwiteit 4

Taalgebruik: geïntegreer met Luister en Praat, Lees, Handskrif en Skryf

- Skryf in jou werkboek
- Rangskik die letters in elke blokkie korrek sodat dit die naam van 'n dag van die week spel. Onthou die hoofletter aan die begin. Gebruik drukskrif.

a) eowsgad	b) yllaga	c) treasagd	d) ddrenodga
e) naamgad	f) gadnos	g) gdasnid	

- Skryf die volgende sin in die teenwoordige (gebeur vandag) en toekomstige tyd (sal nog gebeur).

Ek het my ma van die kermis vertel.

Informele Assessering:

- Skryf woorde van die week korrek.
- Gebruik die teenwoordige en toekomstige tyd korrek in sinne.

Kontrolelys:

- Ontsyfer name van dae van die week.
- Spel elkeen met 'n hoofletter.
- Skryf netjies en leesbaar.
- Verander die tyd van 'n sin.
- Spel en gebruik punktuasie korrek.

Verrykingsaktiwiteit

Skryf 'n kort resensie van 'n boek:

Lees dieselfde fiksieteks as by Aktiwiteit 3 of enige ander klasboek van jou keuse. Voltooi daarna die skryfraam hieronder.

Titel van die storie: _____

Hoofgedagte van die storie: _____

Hoofkarakter en ander karakters: _____

Sal jy nog sulke stories wil lees? Gee 'n rede. _____

EXTRACT PAGES

Week 5: Regte en verantwoordelikhede by die huis

Wat jy benodig:		
Voorgestelde hulpbronne	Plakkaat 2	Badkamerinstruksies
	Grootboek 2 (GB)	Storie 1: Dit is nie oukei nie!
	Kernleesboek (KL)	Storie 3: Anja help graag
	Gegradeerde leesboek (GL)	Vlak 1 Boek 5: My kamer is 'n lekker plek
	Klankkaart	Verwant aan klanke van die week
	Handskrifkaarte	1-4
	DBO-werkboek	Kwartaal 1-aktiwiteit
Hoëfrekwensie- en sigwoorde	Klankwoorde	Temawoorde
tyd, voor, begin, mooi, dag, eers, paar, teen, nooit, mens, nee, iets, altyd, niks, klein, praat, hele, vertel, elke, werk	Twee aanvangsmedeklinkers: bl-, br-, dr-, dw-, fl-, fr-, fl-, gr-, kr-, kw-, pl-, pr-, sk-, sl-, sm-, sn-, sp- bly, drie, dreig, glo, glad, graad, groep, grootmense kry, kwaai, plig, plek, plakkaat prentjies, praat, skool, skel, skerm, slaan, speel	podium, veiligheidsvriend, skootrekpaar, skool, geweld, gewelddadigers, altyd, mishandeling, pruisie, wanneer, verantwoordelikhede, alkohol, bedel, bedreig, bedreig, bêre, pamflet, misdaad

Daaglikse Aktiwiteite – Luister en praat

Groet	<ul style="list-style-type: none"> Onderwyser groet die klas. Vra leerders om 'n mate te draai en hulle klasmaat te groet. Demonstreer hoe die groet saam met 'n leerder vir die klas.
Vraag van die dag	<ul style="list-style-type: none"> Wat is jou reaksie as 'n kind? Dink aan jou basiese behoeftes. Verdeel leerders in vyf groepe. Elke groep beantwoord die vraag een keer per week antwoord.
Liedjie, rympie of speletjie	<ul style="list-style-type: none"> Die groterste inhoud wat by tema pas: Regte en verantwoordelikhede

Taalvaardighede	Onderwysrigting	Hulpbronne
Luister & Praat (4 x 15 min) 1 uur	Les 4: Daaglikse aktiwiteite fokus op Regte en verantwoordelikhede by die huis <ul style="list-style-type: none"> Gerokuste aktiwiteit – Luister na instruksies, praat daaroor en identifiseer die hoofgedagte. (Plakkaat 2) Identifiseer die eerste woord en die tyd van elke instruksie. Leerders herhaal die instruksies in die korrekte volgorde mondelings. Waar in die skool, klas of tydens werk kan jy ook instruksies sien? (Gange, badkamers, saal, klasreëls, opdragte) Doen Akt.1 ter vaslegging. 	Plakkaat 2 Aktiwiteit 1

<p>Klanke (5 x 15 min) 1 uur 15 min</p>	<p>Les 1-5: Hersien twee aanvangsmedeklinkers: bl-, br-, dr-, dw-, fl-, fr-, fl-, gr-, kr-, kw-, pl-, pr-, sk-, sl-, sm-, sn-, sp-.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders identifiseer woorde met hierdie klanke in die KL Storie 3 en skryf dit in hul persoonlike woordeboeke. • Verdeel woorde in lettergrepe soos: blom - blomme, sleutel - sleutels, brief - briefie - briefies - briewe, glad - gladde, graad - grade, plig - pligte, ens. • Skryf drie sinne diktee met hierdie klanke. 	<p>KL Storie 3: Anja help graag Klankkaart Aktiwiteit 2</p>
<p>Gedeelde lees (5 x 15 min) 1 uur 15 min</p>	<p>Les 1: Inleiding tot gedeelde lees</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vluglees vir titel en voorspel die inhoud. • Kyk na illustrasies en bepaal: die plek (agtergrond), tyd van die dag en Wie is aan die woord? • Wat sê die titel 'Kolonel' van die hoofkarakter? • Vra hoër-orde denkvrae: Was die praatjie 'n sukses? <p>Les 2: Tipe storie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fiksie of niefiksie? Verskaf redes. • Wat is die doel en wie is die teikengehoor van die teks? • Wat is die boodskap van die teks? <p>Les 3: Identifiseer instruksies in die teks</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kyk na die illustrasies en formuleer 'n instruksie om daarby te pas. • Begin met bevelswoorde: Moenie, Melk, ananiel, Veriel. <p>Les 4: Herlees die storie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders praat uit eie ervaringswêreld oor veiligheid en verantwoordelikheid. <p>Les 5: Lees saam</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lees die GB-tekste hardop saam met die leerders. <p>Postleesvrae:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarom is tekste soos hierdie belangrik vir kinders om te lees? • Wat kan jy doen om die boodskap van die teks te versprei? • Wat kan jy doen om jou of jou gesin dreig om nie uit te praat nie? 	<p>GB 2 Storie 1: ... is nie oukei nie!</p>
<p>Groepsbegeleide lees (5 x 30 min) 2 uur 30 min</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Leerders lees hardop voor en bespreek effektiwiteit van die illustrasies. Gee die 'n goeie idee van elke kamer? <p>Les 1: Voor elke groep</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik die onderwerp van die storie en bring in verband met leerders se eie ervaring - persoonlike ruimtes. • Wys die klankwoorde en woordeskatwoorde uit. • Soek die versteekte item in die boek. • Vra: Hoeveel karakters/kamers? • Leerders lees stil in hulle groepe. • Beweeg tussen leerders deur en vra individue om hardop voor te lees. • Fokus op dekodeeringsvaardighede om moeilike woorde uit te spreek en betekenis te bepaal. • Prys selfkorrigering en modelleer intonasie. • Bespreek vrae oor hoe leerders voel oor die verskillende kamers en of dit ooreenkom met hulle kamers? <p>Les 2 en verdere sessies</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders lees die teks op hul eie of in pare. • Maak seker dat elke leerder in die groep hardop vir jou voorlees. • Fokus op klanke: Maak klankfamilies met hul eie voorbeelde. • Fokus op taal: Woordboutegnieke. 	<p>GL Vlak 1 Boek 5: My kamer is 'n lekker plek</p> <p>Aktiwiteit 3</p> <p>Verrykingsaktiwiteit</p>

Handskrif (4 x 15 min) 1 uur	Les 1-4 <ul style="list-style-type: none"> • Voer lopende skrif in: Oefen die <i>m</i>-patroontjie. • Oefen die skryf van [m] [n] [r] en [p] in lopende skrif. • Kopieer lettergroepies korrek en herhaal vir oefening. 	Handskrifkaarte 1-4 Eie skrifstrokke pin nip rim rip nir
Skryf (3 x 20 min) 1 uur	Les 1 <ul style="list-style-type: none"> • Skryf die maande van die jaar korrek in persoonlike woordeboek Les 2-3 <ul style="list-style-type: none"> • Beplan paragraaf volgens die woorddiagram • Skryf 'n paragraaf om te verduidelik wat om te doen as iemand 'n snywond opdoen. • Die sinne behoort instruksioneel te wees. 	Aktiwiteit 4
Taal	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik bevelswoordke om instruksies te skryf. • Antwoord mondeling en skriftelik in volsinne. • Gebruik korrekte puntuasie. 	Woordeboek Aktiwiteit 3 en 4
Selfstandige lees Lees in pare	<ul style="list-style-type: none"> • Leerders lees Kernleesboekstorie 3 – Anja help graag op hulle en beantwoord die postleesvrae in hul werkboeke. • Vluglees vir woorde met klanke van die week en soek om hulle te verstaan. Versteekte item in die GL. • Beantwoord postleesvrae onafhanklik in skryfboeke. 	KL Storie 3: Anja help graag GL Vlak 1 Boek 1-5 Verrykingsaktiwiteit
Informele Assessering	<ul style="list-style-type: none"> • Verwys na Aktiwiteite 1-4 	

Differensieer:

- Stel vorige vlak 1 boeke beskikbaar aan leerders wat moeilik lees. Oorweeg ook die gebruik van leesmentors vir hierdie leerders.
- Pas skryf aktiwiteite aan vir swakker en visuele leerders sodat hulle proses teken en net een sin by elke nommer skryf.

wenke

Aktiwiteite

Luisie se Pruut - Plakkaat 2: Badkamerinstruksies

- Werk in pare. Nommer die instruksies in die korrekte volgorde.
 - Droog jou hande af. _____
 - Sit seep op jou hand. _____
 - Spoel hande af. _____
 - Draai die kraan oop. _____
 - Draai die kraan toe. _____
 - Vryf hande teen mekaar. _____
 - Hou hande onder die lopende water. _____

Informele Assessering:

- Luister met aandag en gepaste gedrag.
- Neem deel aan besprekings.
- In staat om volgorde van instruksies te onthou.

Kontrolelys:

- Reageer mondelings op geleesde storie.
- Nommer instruksies in die korrekte volgorde.

Aktiwiteit 2

Klanke (Onderwyser lees voor) Geïntegreer met Luister, Skryf en Lees

Diktee: Lees hierdie sinne voor vir leeders om korrek te skryf.

Mamma **dw**ing my om my **bl**ad sy huis toe te **br**ing. Ek **dr**aai die **gr**aan op en **sp**oel die **sk**uim af voor ek my hande **dr**oog maak. Die **fr**aai **fl**iek **sp**eel **gl**ad nie **gr**aagder die **kw**artaal nie.

Informele Assessering:

- In staat om woorde met twee konsonant beginklanke korrek te spel.
- Skryf drie kort sinne deur die onderwyser gedikteer
- In staat om betekenisvolle sinne te skryf.

Kontrolelys:

- Luister na voorlesing en skryf sinne korrek neer.
- Begin met hoofletter en eindig met 'n punt. Skryf vier eie woorde en sinne.

Aktiwiteit

Gedeeltes geïntegreer met Luister en Praat en Skryf

- Skryf drie instruksies oor dinge wat jy nie moet doen nie in jou skryfboek.
- Skryf drie aksies wat jy kan neem om hierdie dinge aan te meld.

Informele Assessering:**Monering en waarneming en skriftelike verslaghouding**

- In staat om te reageer op 'n geleesde storie.
- In staat om hoër-orde denkvrae oor die teks te beantwoord.
- Skryf instruksies deur afleidings te maak uit 'n geleesde teks.

Kontrolelys:

- Bespreek en beantwoord vrae mondelings en skriftelik.
- Skryf drie instruksies in die korrekte formaat.
- Skryf drie maniere om verkeerde gedrag aan te meld.
- Motiveer antwoorde uit die teks.

Aktiwiteit 4

Skryf geïntegreer met Luister en Praat, Gedeelde lees, Handskrif en Taalgebruik

- Skryf een paragraaf van agt sinne waarin jy beskryf wat om te doen as jy jousef raak gesny het. Gebruik die woorde en vrae in die diagram om sinne te maak. Hierdie is NIE instruksiesinne nie.

1. Wat het gebeur?	2. Hoe gaan jy die wond skoonmaak?	3. Waarmee gaan jy die wond toemaak?	4. Wat gaan jy doen totdat die wond gesond is?
mes gly diep sny bloei	water ontsmettingsmiddel watte	gaas pleister verband	elke dag skoonmaak, vervang pleister

Informele Assessering: Mondeling, waarneming, skriftelike verslaghouding

- Skryf 'n beskrywende paragraaf.
- Gebruik hoofletters, punte en uitroepetekens.
- Vorm letters korrek en behou korrekte spasiëring.
- Gebruik woordboutegnieke, klankkennis en spelreëls om onbekende woorde te skryf.
- Skryf volsinne in logiese volgorde.
- Leerder hou by die onderwerp.

Kontrolelys:

- Skryf 'n paragraaf van agt sinne.
- Beskryf die proses in volsinne.
- Gebruik die woorde in die skryfraam.
- Gaan skoerwerk na vir spelling en puntuasiefoute.
- Skryf duidelik en leesbaar.

Verrykingsaktiwiteit

Beantwoord die postleesvrae van die Kernleesboek: Storie 3: Anja help graag, in jou werkboek.

Week 6: Regte en verantwoordelikhede by die huis

Wat jy benodig:		
Voorgestelde hulpbronne	Versamelbundel (VB)	Storie 3: Rina Regte en Felicity Verantwoordelikhede
	Gegradeerde leesboeke (GL)	Vlak 1 Boek 5: My kamer is 'n lekker plek Vlak 1 Boek 6: Dit is nie oukei nie
	Klankkaart	Verwant aan klanke van die week
	Kernleesboek (KL)	Storie 3: Anja help graag
	Handskrifkaarte	1-4
	DBO-werkboek	Kwartale-aktiwiteite
	Werkvel 3	
Hoëfrekwensie- en sigwoorde	Klankwoorde	Samevoorskat
daar, of, groot, waar, onder doen, oom, gesê, hul, bietjie, alles, lê, self, lyk, verder, hê, lewe, daarvan, ma, saam	Twee aanvangsmedeklinkers: bly, blou, broers, bring, flamink, fraai, glad, graag, groen, groot, krietekolf, kwaai, plakkate, plakkate, platskerm, plak, prentjie, skryf, skatte, skroewe, skuif, slaap, smeer, snoet, sny, spelde, sportie	vooring, netjies, vrolik, geselsing, flamink, spieël, mikroskope, legkaarte, wêreldkaart, eenvoudig, krietekolf, gholfsak, foto's, karavaan, kappertjies, rondlê, vakansie, koshuis, kindershuis, platskerm.

Daaglikse Aktiwiteite – Luister en praat

Groet	<ul style="list-style-type: none"> Onderwyser groet die klas. Vra leerders om na 'n maat te draai en hulle klasmaat te groet. Demonstreer hoe die groet saam met 'n leerder vir die klas.
Vraag van die dag	<p>Wat is jy in jou eie kamer of deel jy met iemand?</p> <p>Leerders in vyf groepe. Elke groep sal die vraag een keer per week antwoord.</p>
Liedjie, gedig, rympie of speletjie	<ul style="list-style-type: none"> Enige gepaste inhoud wat by die subtema pas: Slaapkamer/opruim

Taalvaardighede	Onderwysriglyne	Hulpbronne
Luister (4 x 15 min) 1 uur	<p>Les 1-4: Daaglikse aktiwiteite fokus op Regte en verantwoordelikhede by die huis</p> <p>Les 1-4</p> <ul style="list-style-type: none"> Gefokusde aktiwiteit – Luister na 'n storie en beantwoord hoër-orde vrae oor die agtergrond, tyd waarin verhaal afspeel. Wat sien jy raak in die titel? Koppel aan subtema. Vra vrae gedurende lees. Wie is die hoofkarakters en wat glo hulle? Watter tipe verhaal is dit en hoe weet jy dit? 	VB Storie 3: Rina Regte en Felicity Verantwoordelikhede

Handskrif (4 x 15 min) 1 uur	Les 1-4 <ul style="list-style-type: none"> • Voer lopende skrif in: Oefen die u-patroontjie. • Oefen die skryf van [u] in lopende skrif. • Skryf twee sinne in lopende skrif vanaf die bord. 	Handskrifkaart 1-4 Eie sinne
Skryf (3 x 20 min) 1 uur	Les 1-3 <ul style="list-style-type: none"> • Bestudeer 'n prentjie en skryf twee beskrywende paragrawe daaroor. • Elke paragraaf het vyf sinne. • Volg die skryfproses: Beplan, skryf konsepweergawe, gee vir 'n maat om te proeflees, korrigeer en skryf netjies oor. 	Werkboek 3
Taal	<ul style="list-style-type: none"> • Verdeel klank- en woordeskatwoorde in lettergrepe. • Ontleed meerlettergrepige woorde in kleiner woorde en gebruik letters om nuwe woorde te skep. • Skryf woordeskatwoorde in persoonlike werkboeke. 	Woordeboek Aktiwiteit 2
Selfstandige lees Lees in pare	<ul style="list-style-type: none"> • Leerders lees stil terwyl ander groepe op die mat is. • Leerders lees uit eie keuse boek of DBO-werkboek. • Lees ook gegradeerde leesboeke op hul eie of in pare. 	Klasbiblioteekboek Skoolbiblioteekboek GL Vlak 1 – Boek 1-6 DBO-werkboek
Informele Assessering	<ul style="list-style-type: none"> • Verwys na Aktiwiteit 1-4. 	

Klasleesreeks: Maak seker dat eie keuse boeke vir Selfstandige lees nie bo leerders se leesvlak is nie.

Differensieer: Gedeelde lees – Aktiwiteit 2

Stel gegradeerde leesboeke beskikbaar aan leerders wat sukkel sodat hulle die antwoorde kan opsoek.

Skryf – Werkboek 2

Leerders se skryfvlak moet net een paragraaf te skryf. Verskaf beskrywende woorde ter ondersteuning.

Aktiwiteit 1

Gedeelde Lees (GL Vlak 1 Boek 5) geïntegreer met Luister en Praat en Skryf

Vul die name in die blokkie by die regte sin in.

Mia	Emma	Siya	Danie	JB	Luna	Liam	Sarah	Noah	Steven
-----	------	------	-------	----	------	------	-------	------	--------

- _____ en _____ hou daarvan om konsert te hou.
- _____ speel krieket, gholf en sokker.
- _____ kyk na insekte onder 'n mikroskoop.
- _____ hou van tuinmaak.
- _____ het 'n pienk flamink-lamp.
- _____ bly saam met sy ouma.
- _____ en _____ deel 'n kamer met hul maer, Freddie.
- _____ het foto's van sy familie bo sy bed geplak.

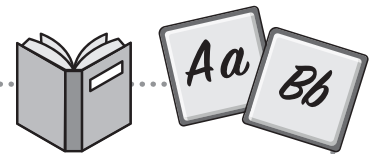
Informele Assessering:

- Luister met aandag en gepaste gedrag.
- Neem deel aan besprekings.
- In staat om besonderhede uit teks te herroep.

Kontrolelys:

- Reageer mondelings op geleesde storie.
- Leerders kan 'n storie.

Aktiwiteit 2

Skryf en Taal geïntegreer met Lees en Klank.

- Werk in jou skryfboek.
- Kyk na die woord **windka**.
 - Hoeveel kleiner woorde sien jy daarin? Skryf die woorde neer.
 - Gebruik van die letters in die woord en maak nog woorde daarmee, soos: **raad**
 - Die woord **kinderhuis** vertel vir jou dat dit 'n huis is waarin kinders bly.

Kan jy aan nog woorde dink wat met **kinder-** begin?

Informele Assessering:

- In staat om kleiner woorde binne 'n woord te herken.
- Gebruik klankkennis om woorde te vorm.
- Dekodeer woorde vir betekenis.
- Spel woorde korrek.

Kontrolelys:

- Vind twee selfstandige woorde in 'n samestelling.
- Maak ten minste vier woorde uit die letters van samestelling.
- Skryf nog twee woorde wat met **kinder-** begin.

Aktiwiteit 3

Groepsbegeleide lees geïntegreer met **Luister en Praat** en **Skryf**

Gebruik **GL Vlak 1 Boek 5 of 6**

1. Stel vyf vrae op vir jou maat oor die teks wat julle in groepe gelees het.
2. Dink aan **Wie? Wat? Waar? Wanneer? Hoe? Hoekom?** wanneer jy jou vragies skryf.
3. Vra dan die vrae mondeling vir jou maat en luister of sy/haar antwoorde korrek is.

Informele Assessering:

Mondeling en waarneming en skriftelike verslaghouding

- In staat om te reageer op 'n geleesde storie.
- In staat om letterlike vrae oor die teks op te stel en mondelings te beantwoord.

Kontrolelys:

- Stel vyf letterlike vrae op oor 'n geleesde storie.
- Vra vrae mondelings aan 'n maat wat beantwoord vyf vrae mondelings.
- Motiveer antwoorde uit 'n teks.

EXTRACT PAGES

Aktiwiteit 4

Klanke en Woordeskat geïntegreer met Luister en Praat, Lees en Skryf

Voltooi die woord onder die prentjies:

			
f _ _ _ k	k _ _ _ _ _ f	p _ _ _	s _ _ _ e
			
s _ _ oe _ _	sk _ _ _ i	s _ _ _ f	_ _ _ _ l t _ s

Informele Assessering: Mondeling, waarneming, kriteriale verslaghouding

- Gebruik woordbouwenieke, kennis en spelreëls om woorde te skryf.
- Spel woorde korrek

Kontrolelys:

- Voltooi agt woordeskatwoorde.
- Spel woorde korrek.
- Skryf duidelik en leesbaar.

Verrykingsaktiwiteit

- Kyk na die prentjie van die karavaan in GL Vlak 1 Boek 6. Hoeveel dinge (naamwoorde) kan jy binne en buite die karavaan benoem? Skryf die woorde in jou persoonlike woordeboek.

<p>Klanke (5 x 15 min) 1 uur 15 min</p>	<p>Les 1-4: Hersien twee aanvangsmedeklinkers: st-, sw-, tw-, tr-, vl-, kl-, vr</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders identifiseer woorde met hierdie klanke in die KL luisterstorie en daaropvolgende leestekste. • Gee deurlopend aandag aan die klank- en sigwoorde in die woordelys. • Oefen met Klankkaart. • Gebruik isoleer-, verwyder-, vervang-aktiwiteite. • Leerders maak ook hul eie mondelinge sinne met klankwoorde en sê dit vir mekaar. • Illustreer klankwoorde in Aktiwiteit 2. <p>Les 5: Skryf 'n onvoorbereide speltoetsie met klankwoorde en sigwoorde. Verwys na woordelys.</p>	<p>Klankkaart Woordelys KL Storie 4: Dit is my lyfie</p> <p>Aktiwiteit 2</p>
<p>Gedeelde lees (5 x 15 min) 1 uur 15 min</p>	<p>Les 1-2: Grafiese teks en beeldmateriaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wys vir leerders prente van mense wat van kranse afduik en ander ekstreme aksies. Kyk vir video's wat op leerders se verbeelding en gepas is. • Vra: Wat dink julle het gebeur? Oorsaak. • Wat is die gevolg van onveilige optrede? <p>Les 3-4: Bestudeer grafiese teks</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestudeer die prente van verskillende veilig en onveilige aktiwiteite op Werkvel 3. • Leerders beoordeel dit as veilig of onveilig met 'nivering. (Mondeling) • Hulle identifiseer oorsaak en gevolg. • Leerders voltooi Werkvel 3 skriftelik. <p>Les 5: Vertel vir 'n maat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders vertel vir jou maat wat hulle geleer het van oorsaak en gevolg en hoe dit in hulle lewens sigbaar is. Bv. Wat is die gevolg as hulle nie veilig is tuis of by die skool? 	<p>Versprei prente met onveilige aktiwiteite</p> <p>Werkvel 3</p>
<p>Groepsbegeleide lees (5 x 30 min) 2 uur 30 min</p>	<p>Les 1 vir elke groep</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gesels oor die ander oop van die storie en bring in verband met leerders se eie ervaring. • Bespreek die struktuur van die teks en hoe dit ooreenstem/verskil van ander tekste. • Soek die versteekte item in die boek. • Wys die klankwoorde en woordeskatwoorde uit. • Vra: Waar vind die storie plaas? Watter tyd van die dag is dit? • Bespreek die illustrasies en moedig leerders aan om vrae daarvoor te vra. • Leerders lees stil in hulle groepe. • Beweeg tussen leerders deur en vra individue om hardop voor te lees. • Fokus op dekodeeringsvaardighede om moeilike woorde uit te spreek en betekenis te bepaal. • Prys selfkorrigerende en modelleer intonasie. <p>Les 2 en verdere sessies</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders lees die teks op hul eie of in pare. • Fokus op klanke: Leerders vluglees vir klankwoorde/sigwoorde • Fokus op Taal: In watter tyd is die teks geskryf? Hoe weet jy dit? • Moedig selflees aan om vlotheid te ontwikkel. 	<p>GL Vlak 1 Boek 7 Lisa leer swem</p> <p>Skrifboek</p>

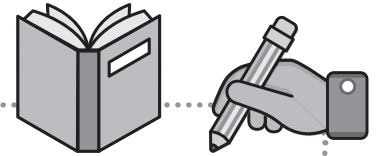
Handskrif (4 x 15 min) 1 uur	Les 1-4 <ul style="list-style-type: none"> • Kopieer 'n paragraaf met dialoog in drukskrif. • Gebruik korrekte punktuasie, hoof- en kleinletters. 	Handskrifkaart 1-4 Aktiwiteit 4
Skryf (3 x 20 min) 1 uur	Les 1-3 <ul style="list-style-type: none"> • Leerders ondersoek oorsaak en gevolg saam met die onderwyser in gedeelde lees en skryf. • Skryf verduidelikende byskrifte by grafiese teks. • Gebruik die verlede tyd in skryfwerk. 	Werkvel 3
Taal	<ul style="list-style-type: none"> • Bespreek betekenis en samestelling van woordeskatwoorde. • Leerders skryf dit in persoonlike woordeboeke. • Leerders voeg woorddele saam. • Leerders herken kleiner woorde binne 'n woord. 	Woordmuur Woordlys Aktiwiteit 4
Selfstandige lees Lees in pare	<ul style="list-style-type: none"> • Leerders lees stil terwyl ander groepe op die mat is. • Leerders lees uit klasboeke of biblioteekboeke. • Lees ook gegradeerde leesboek op hul eie of in pare vir sigwoordeskat en genot. Soek vir die versteekte item (klankwoord) in die boek. 	Lees of biblioteekboek Gedrukte Boek 1-7
Informele Assessering	<ul style="list-style-type: none"> • Verwys na Aktiwiteit 1-4 	

Luister en Praat: Benader die besprekings en vrae oor die subtema met sensitiwiteit, veral waar leerders persoonlike ervarings wil deel. Leerders kan eerder individueel met u of skoolsielkundige praat om enige traumatiese ervarings deel. Verseker leerders dat hulle u kan vertrou indien daar tekens van mishandeling is.

Differensie

Pas gedeelde lees- en skryfaktiwiteit aan deur sterker leerders op hul eie laat voortgaan en spandeer meer tyd met leerders wat sukkel met die skryf van logiese sinne.

wenk

Aktiwiteit 1

Luister en Praat geïntegreer met Selfstandige lees en Skryf

- Skryf 'n kort dialoog vir die volgende toneel saam met 'n maat.
- Gebruik handpoppe of sokkie-poppe en rolspeel dit vir die klas.

'n Familielid kom kuier by jou huis. Die tannie/oom krap jou hare deurmekaar, vra vir 'n soen en wil jou 'n drukkie gee. Jy hou niks daarvan as mense aan jou vat nie. Hoe kan 'n mens op 'n mooi manier vir iemand sê dat jy nie daarvan hou nie? Wat sou jy voorstel moet in die toekoms eerder gebeur?

Informele Assessering:

- Neem deel aan mondelinge besprekings.
- Toon sensitiwiteit vir ander se gevoelens.
- Druk gevoelens uit en verskaf redes.

Kontrolelys:

- Skryf 'n kort dialoog saam met 'n maat.
- Oefen die dialoog en rolspeel dit.
- Gebruik respekvolle taal.

Aktiwiteit 2

Klanke geïntegreer met Luister en Praat, Gelede lees, Groepsbegeleide lees, Selfstandige lees

Teken prentjies of simbole om die volgende klanke in jou skryfboek te illustreer.

stop	stoof	vlamme	stamp
sweet	storm	klop	 twee

Informele Assessering:

- In staat om woorde met twee konsonant beginklanke uit te spreek en uit te spreek.
- In staat om betekenisvolle sinne te skryf.

Kontrolelys:

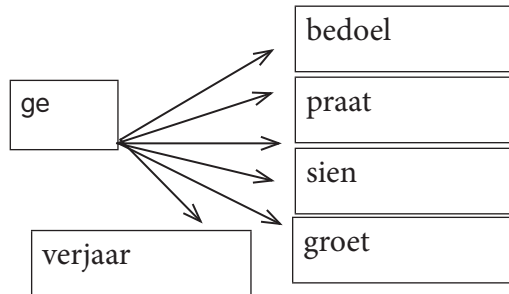
- Herken woorde met st-, sw-, tw-, tr-, vl-, kl-, vr- beginklanke.
- Vorm woorde met hierdie beginklanke.
- Skryf eie woorde en sinne korrek.

Aktiwiteit 3

Woordbou geïntegreer met Klanke, Taal en Skryf

- Werk in jou skryfboek.
1. Gebruik die diagram om **drie** werkwoorde in die verlede tyd te vorm. Onthou, werkwoorde wat begin met be-, ge-, her-, er-, ont- en ver- kry nie 'n ge- vooraan in die verlede tyd nie.

2. Verdeel in woorddele (lettergrepe): *seergekry; opgetel; vasgebind*
3. Skryf dan die werkwoord by 2. in die teenwoordige tyd.

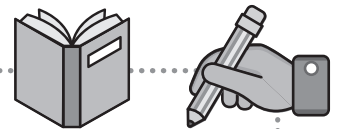
Informele Assessering:

- In staat om verlede tyd-woorde met aangeleerde taalreël te vorm.
- In staat om woorde in lettergrepe te verdeel.
- Spel woorde korrek deur klankkennis te gebruik.

Kontrolelys:

- Skryf drie woorde in die verlede tyd.
- Verdeel woorde korrek in lettergrepe.

Aktiwiteit 4

Handskrif geïntegreer met Skryf en Lees

- Kopieer die volgende paragraaf netjies in jou skryfboek.

Iemand kan jou doen wat jou laat sleg voel en sê: "Dis ons geheim."

Dan se jy met 'n harde stem: "Nee, ek hou nie van geheime nie, net gelukkige verrassings."

Informele Assessering:

- Kopieer 'n paragraaf sonder om woorde of leestekens uit te laat.
- Vorm hoof- en kleinletters korrek en behou korrekte spasiering.

Kontrolelys:

- Kopieer die paragraaf in skryfboek.
- Skryf netjies en leesbaar.
- Gaan spelling en punktuasie na.

Verrykingsaktiwiteit

Skryf 'n paragraaf met agt sinne om te vertel van 'n keer wat jy seergekry het omdat jy nie veilig opgetree het nie, of omdat iemand anders onveilig teenoor jou opgetree het. Byvoorbeeld: iemand het jou in 'n swembad gestamp.

EXTRACT PAGES

<p>Klanke (5 x 15 min) 1 uur 15 min</p>	<p>Les 1-5 Hersien twee aanvangsmedeklinkers: st-, sw-, tw-, tr-, vl-, kl-, vr en rymwoorde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders identifiseer woorde met hierdie klanke in die luisterstorie en daaropvolgende leestekste. • Gee deurlopend aandag aan die klank- en sigwoorde in die woordelys. • Vra: Watter woord rym met X? Watter woord beteken dieselfde of die teenoorgestelde van X? • Leerders lees woorde hardop vanaf die klankkaart. • Leerders voltooi Aktiwiteit 2 	<p>Klankkaart Woordelys</p> <p>Aktiwiteit 2</p>
<p>Gedeelde lees (5 x 15 min) 1 uur 15 min</p>	<p>Les 1: Prelees (GB)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vluglees vir titel en tipe boek. Dit titel is ook 'n gesegde/ idiomatiese uitdrukking. Bespreek. • Kyk na illustrasies en bepaal: die plek (agtergrond). • Watter tyd van die dag is dit? Hoe weet jy dit? • Wie is aan die woord? • Vra leerders moet 'n voorspelling waag oor die gebeure wat hulle by die volgende les kan toets. <p>Les 2: Wat om te doen tydens Eerste lees</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modelleer hardoplees m.b.t. spoed, volume en intonasie terwyl leerders stil luister. • Leerders gebruik illustrasies om te verwoor. Watter verskillende karakters is en wat hulle moontlik sê. <p>Les 3: Wat om te doen tydens Tweede lees</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lees die teks weer voor. • Beantwoord vrae oor die storie, soos: • Hoekom het X so gereageer? Wink jy hy/sy is reg? Motiveer. <p>Les 4: Wat om te doen tydens Derde lees</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders lees die teks hardop saam met die onderwyser. • Beklemtoon intonasie en fraseering m.b.v. leestekens. • Verwys na die spasiëring van die eerste paar bladsye en hoe dit afwentel na die einde. <p>Les 5: Bespreek moeilike woorde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bespreek moeilike woorde op die laaste bladsy met die leerders ter voorbereiding vir hul skryfaktiwiteit. 	<p>GB 2: Storie Moenie met vuur speel nie!</p> <p>Plakkaat in GB</p>
<p>Groepsbegeleide lees (5 x 30 min) 2 uur 30 min</p>	<p>Les 1: Wat om te doen met elke groep?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stel die titel en tipe storie bekend. • Bespreek die hoofkarakter en ondersteunende karakters met behulp van die illustrasies en soeklees. • Soek vir die versteekte item (klankwoord) in die boek. <p>Prelees</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bespreek moeilike woordeskat en sê woorde hardop. • Vra: Hoekom het tannie Bashni nie oonhandskoene gedra nie? <p>Les 2-3 Gedurende lees</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders lees stil in hul onderskeie groepe. • Beweeg van leerder tot leerder wat dan hardop voorlees. • Selekteer fokusareas per leerder deur waarneming. <p>Fokus op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerders gebruik klankkennis en bekende dele van die woord om die hele woord te verstaan. • Leesspoed, intonasie en of leerders ag slaan op leestekens. • Prys selfkorrigering deur leerder. 	<p>GL Vlak 1 Boek 8: Moenie met vuur speel nie</p>

	Les 4-5 <ul style="list-style-type: none"> • Leerders maak beurte en herlees dieselfde teks hardop in groepe. • Pas remediërende strategieë toe met leerders wat sukkel. • Leerders beantwoord die postleesvrae mondelings 	Aktiwiteit 3
Handskrif (4 x 15 min) 1 uur	Les 1-4 <ul style="list-style-type: none"> • Oefen die u-patroon in lopende skrif • Kopieer dié kombinasies vanaf skrifstrokke in lopende skrif: vin; vir; min, tin, pin, vu, mu, nu, pu, ri, ru 	Handskrifkaarte 1-4 Maak eie skrifstrokke
Skryf (3 x 20 min) 1 uur	Les 1-3 <ul style="list-style-type: none"> • Leerders bestudeer die plakkaat in die GB. • Leerders maak hul eie A4-plakkaat met reëls vir waterveiligheid. (swembad en ander waterbronne) 	GB 2 Storie 2 Aktiwiteit 4
Taal	<ul style="list-style-type: none"> • Bespreek betekenis en samestelling van woordeskatwoorde en skryf dit in hul persoonlike woordeboeke. • Leerders gebruik die verlede tyd in skryfwerk. 	Werkvel 4 Woordeboek Woordeboek Werkvel 4
Selfstandige lees Lees in pare	<ul style="list-style-type: none"> • Leerders lees stil terwyl ander groepe op die moes. • Leerders lees uit klasboeke of biblioteekboeke. • Lees uit kernleesboek en gegradeerde leesboek om hul eie of in pare vir sigwoordeskat en genot. 	GL Vlak 1 Boek 1-8 Kernleesboek: Storie 4
Informele Assessering	<ul style="list-style-type: none"> • Verwys na Aktiwiteit 1-4. 	

Luister en Praat: Bespreek die maniere hoe verskillende kulture groet: spesiale handdruk (Afrika), neuse raak (UAE), voorkoppe raak (Indië), op albei wange soen (Frankryk), buig met gevoude hande (Japan).

Differensieer: Al vorige vlak 1 boeke beskikbaar aan leerders wat moeilik lees. Oorweeg ook die aanwys van leesmentors vir hierdie leerders. Bevorder goeie lesers na 'n hoër leesvlak tydens selfstandige lees. Pas skryfaktiwiteit aan vir swakker leerders soos hulle net teken en instruksiewoorde invul.

wenk

Aktiwiteit 1

Luister en Praat geïntegreer met Selfstandige lees Luister na 'n storie en beantwoord hoër-orde vrae mondelings. VB Storie 4.

- Is dit die beste titel? Hoekom?
- Sou jy sê dat aanvaarbare aanraking verskil in verskillende kulture? Motiveer.
- Stel inhoudelike vrae om duidelikheid te verkry en lewer kommentaar op dit wat gehoor is.
 - Wie se groet het vir Sara ontstel?
 - Hoekom was sy ontsteld daaroor? Stem jy saam met haar reaksie?
 - Vir wie het Sara in haar vertrouwe geneem oor hoe sy voel?
- Leerders evalueer die storie en sê waarvan hulle gehou het/nie gehou het nie.

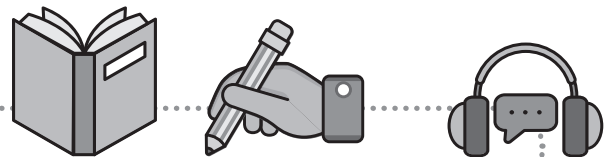
Informele Assessering:

- Luister met aandag en gepaste gedrag.
- In staat om inhoudelike vrae te beantwoord en kommentaar daarop te lewer.
- In staat om te storie te evalueer en uitspraak daaroor te gee.

Kontrolelyns:

- Reageer mondelings op gevrae van die storie.
- Reageer gepas op hoër-orde vrae.
- Motiveer antwoorde uit konteks.

Aktiwiteit 2

Klanke geïntegreer met Luister en Praat, Gedeelde lees, Groepsbegeleide lees, Selfstandige lees en Skryf

Herken en lees die begin-klanke in klankboksies in GB 2 Storie 2: Moenie met vuur speel nie.

- Vind woorde wat begin met st-, sw-, tw-, tr-, vl-, kl-, vr- in GB 2 Storie 2 en GL Boek 7: Lisa leer swem.
- Skryf die woorde in jou persoonlike woordeboek en maak nog twee van jou eie.
- Maak twee spelsinne waarin jy van die klankwoorde gebruik.

Informele Assessering:

- In staat om woorde met twee konsonant begin-klanke uit te wys en uit te spreek.
- In staat om die betekenis van die woorde in GB 2 en GL Vlak 1 Boek 7 en 8 dekodeer of af te lei uit konteks.
- In staat om betekenisvolle sinne te skryf.

Kontrolelyns:

- Herken woorde met st-, sw-, tw-, tr-, vl-, kl-, vr- beginklanke.
- Blend en verdeel woorde met hierdie beginklanke.
- Spel woorde met hierdie beginklanke korrek.
- Skryf eie woorde en sinne.

Aktiwiteit 3

Lees en begrip geïntegreer met Luister en Praat

- Leerders beantwoord mondelings vrae oor die hoofkarakter en ondersteunende karakters in GL Boek 7: Lisa leer swem.
 - Wat beteken dit as jy 'maalveis' gaan maak van iemand (Lisa teenoor haar boetie)?
 - Wie het Lisa gehelp om te swem en hoe?
 - Waarom is dit nodig dat sy wel leer hoe om te swem?

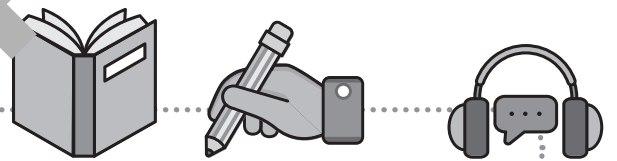
Informele Assessering:

- In staat om te reageer op 'n geleesde storie.
- In staat om hoër-orde denkvrae oor die teks te beantwoord.
- In staat om afleidings te maak met behulp van illustrasies.

Kontrolelys:

- Reageer mondelings op geleesde storie.
- Beantwoord vrae mondelings.
- Reageer gepas op hoër-orde denkvrae.
- Motiveer antwoorde uit die teks.

Aktiwiteit 4

Skryf geïntegreer met Luister en Praat: Gedeelde lees, Handskrif en Taalgebruik

- Kyk weer na die plakkaat in die storie: *Nie met vuur speel nie!*
- Maak jou eie plakkaat met vier instruksies om waterveiligheid by die swembad, damme of by die see te verseker.
- Teken prentjies om elke instruksie te illustreer.
- Dink aan dinge wat jy moet doen nie moet doen nie.
- Gebruik beginwoorde soos: Moenie, Vermo, Sorg dat, Verseker dat, Loop, Smeer, Dra.

Informele Assessering:

- In staat om instruksies te formuleer.
- In staat om elkeen visueel voor te stel.
- Gebruik punte, streke, punte en uitroepetekens.
- Volg letterreël korrek en behou korrekte spasiering.
- Gebruik woordbouetgnieke, klankkennis en klankreël om onbekende woorde te skryf.

Kontrolelys:

- Skryf vier instruksies selfstandig.
- Illustreer elkeen sinvol.
- Spel woorde korrek.
- Skryf duidelik en leesbaar.
- Gebruik puntuasie korrek.

Verrykingsaktiwiteit

Skryf 'n paragraaf met agt sinne om te vertel hoe, waar en wanneer jy leer swem het. Die leerders wat nie kan swem nie, kan verduidelik hoe hulle optree rondom water.